JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 15 September.** **N°. 74.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Wij WILLEM III, *bij de Gratie Gods Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Gezien art. 4 der wet van den 1sten Mei 1854 (staatsblad no. ...) en art. 1 der wet van den 20sten April 1855 (staatsblad no. ...), krachtens welke door Ons worden bepaald de beeldenaar en de middellijnen der koperen pasmunt voor Nederlandsch-Indie, bij een in het staatsblad te plaatsen besluit;

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 22sten ... 1855 la. H n°. 12;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De beeldenaar der koperen pasmunt voor Nederlandsch-Indie is:

aan de voorzijde 's rijks wapen in een kring, tusschen het jaartal, en voorts hierboven in het omschrift Nederlandsch-Indie, met zoodanige verkortingen als de grootte van het stuk vereischt, onder de aanduiding der geldswaarden: 2½ cent, 1 cent, ½ cent, en ter wederzijde de beide muntteekens; — aan de keerzijde de aanduiding der geldswaarde, in de Maleische taal op het veld, en in de Javaansche taal voor het omschrift.

Art. 2. De middellijnen der koperen pasmunt zijn:
voor het stuk van 2½ cent, 31 (*een en dertig*) strepen;
voor het stuk van 1 cent, 23½ (*drie en twintig en een halve*) strepen;
voor het stuk van ½ cent, 17 (*zeventien*) strepen.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het staatsblad zal worden geplaatst.

's Hertogenbosch, den 23sten Junij 1855.

De *minister van kolonien*,
C. F. PAHUD.

WILLEM.

Accordeert met deszelfs origineel.
De fungerend secretaris generaal bij het ministerie van kolonien,
[Get.] G. S. DE VEER,
L. S. G.

Voor eensluidend afschrift:
De fungd. Secretaris-Generaal,
[Get.] G. S. DE VEER,
L. S. G.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 12 September 1855.

Bij afwezendheid van den Gouverneur-Generaal:
De Staatsraad in buitengewone dienst, Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indie, belast met het dagelijksch beheer der zaken,
RULOFFS.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

[Staatsblad n°. 59.]

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 30 April 1855 la. A no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar jhr. *M. Rendorp*, laatstelijk controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java, thans met verlof in Nederland, eene nadere verlenging van verlof verleend voor den tijd van 6 maanden, en zulks, even als vroeger, buiten bezwaar van 's lands kas.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien van 3 Mei 1855 la. A no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, *P. van Rees*, laatstelijk resident van Batavia, thans met verlof in Nederland, eene verlenging van verlof verleend voor den tijd van zes maanden, en zulks buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot tweeden substituut-griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, het lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia mr. *R. van Goens*.

Militair Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de ridmeester bij het regiment Oost-Indische cavallerie *G. J. H. B. Schreuder*, thans op nonactiviteit.

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der tweede klasse *J. G. A. Pabst*.

Benoemd:

Tot adjudant bij het 3de bataillon infanterie, de tweede luitenant van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling *H. Brinkgreve*.

Goedgekeurd
Dat door het Militair Departement
Zijn Geplaatst:
Bij de Infanterie.

Bij het 3de bataillon, de 2de luitenant *O. F. van Cattenburch*.

Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant *J. G. Scharp*; beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:
Bij de Infanterie.

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant *P. J. Blok*, van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling.

Bij het 4de bataillon, de kapitein *T. M. Bieler*, van het 14de bataillon.

Bij het 11de bataillon, de eerste luitenant *A. Raaijmaakers*, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *N. Kloesmeijer*, van het garnizoens-bataillon, in de tweede militaire afdeeling.

Bij het 14de bataillon, de kapitein *H. H. J. Jalink*, van de garnizoens-compagnie te Riouw, en de eerste luitenant *C. Grolman*, van het 3de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Tjilatjap,) de kapitein *A. C. Hardenberg*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling (Sumenap,) de eerste luitenant *J. G. Kahle*, van het 3de bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie te Riouw, de kapitein *H. Raat*, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

Bij het Materieel der Artillerie.

De 1e. luitenant *J. C. Launspach*, van het personeel der artillerie.

Advertentien.

Met referte aan de door den directeur der producten en civiele magazijnen geplaatste advertentie, voorkomende in de Javasche Courant van den 12den dezer no. 73, maakt de resident van Batavia, bekend, dat door hem, op Zaturdag den 29sten dezer, des voormiddags ten 10 ure, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen publiek zullen worden verkocht:
23 kisten vogelnestjes van de 1ste, 2de en 3de soort.

De resident van Batavia maakt bekend dat, krachtens magtiging van den directeur-generaal, wd. directeur van financien, op Zaturdag den 29sten dezer, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen alhier, ten zijnen overstaan in het openbaar zullen worden verkocht: 28 (acht en-twintig) stuk het gouvernement in eigendom toebehoorende actien in de Javasche Bank, loopende van no. 1576 tot en met 1600 en van no. 1642 tot en met 1644.

Namens president en directeuren der Javasche Bank, heeft de secretaris, de eer mede te deelen, dat in de vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in de Javasche Bank, gehouden op den 30sten Augustus jl., tot directeur is gekosen de heer *J. M. Tiedeman*, in de plaats van den vertrokken directeur den heer *W. Rueb*.

De resident van Rembang maakt bekend, dat op Maandag den 1sten October aanstaande, ten zijnen kantore eene heruitbesteding zal plaats hebben van de leverantie der voeding enz., aan de gevangenen in de residentie gedurende het jaar 1856.

Postkantoor.

Met het 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail naar Soerabaija vertrekkende stoomschip *Banda*, zullen postpakketten worden medegegeven voor Makasser en de Molukken, om van Soerabaija te worden doorgezonden met het stoomschip *Macasser*.

Vendutien.

Op Maandag 17den dezer voor een der tokos van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djilaking in het chinesche kamp.

Op Dingsdag 18 September, in de toko op Rijswijk van *Vaupel & Co.*,

Op Woensdag 19 September voor het commissiehuis van van *Slooten, Morgan & Co.*,

Op Donderdag 20 September à 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Op Vrijdag 21 September tegen 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *Adam & Co.* door *Gebr. Roselje & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Boedelkamer te Soerabaya: de moor *Lebie Toea Pakir Mohamat*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 6 tot en met den 13 September 1855.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *H. Raat*, van Samarang. — *H. Huët*, van Marseille. — Mr. *G. Umbgrove*, van Soerabaya. — *Otto van Below*, van Samarang.

MARINE HOTEL. *J. C. Berck*, van Amsterdam. — *W. Rynevaan*, van idem. — *A. W. Haas*, van Rotterdam. — *J. C. Oudraat*, van Onrust. — *J. Schneider echtgenoot* en *kind*, van Rotterdam. — *A. van der Kolff*, van PortAdelaide. — *de Kanter*, van Soerabaya. — *P. Haagsma*, van idem. — Mev. *van der Wulp* en *Dochter* en de Jongeheer *Raat*, van idem.

JAVA HOTEL. *J. Godberson*, van Soerabaya. — *J. Lloijd*, van idem. — *C. Muller*, van idem. — *D. Browning*, van Rotterdam. — *Freeman Hatch* en *echtgenoot*, van Boston. — *H. Uitermark*, van Geelong. — *Corns. Vonck*, van Rotterdam. — *D. le Fèbre*, van idem. — *Hoogenstraten*, en *echtgenoot* van idem. — *K. Arnoud Gerkens*, van idem. — *P. A. Kleijnenberg* en *echtgenoot* van Rotterdam. — *N. H. Keuker*, van idem. — *J. P. van Beest Holle*, van Amsterdam. — Dr. *Greiner*, van de Mijn Oranje Nassau. — *Van Os*, van idem. — Thomas *A. Holt*, van Newjork. — *J. Prins*, van Samarang. — *Hulstijn*, van idem.

HOTEL WILLEM II. Mejufvrouwen *Jansen van Bessert*.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *F. W. Kleijne*, van Onrust. — *L. Frik*, van Cheribon. — *E. J. W. G. Neirinckx*, van idem. — *F. M. Bieler*, van Padang. — *D. A. Koekelis*, van Rotterdam. — *F. D. van der Heggen Zijnen*, van Rotterdam. — *N. Mogenven*, van Melbourn. — *D. van Ketwick*, van Liverpool. — *L. van Wagtendonk*, van Rotterdam. — *H. F. W. Schuirman*, van Soerabaya. — *J. Cramer*, van idem. — *N. M. O. de Groot Stiffrij*, van Rotterdam. — *G. Couperus*, van Buitenzorg. — *E. Douwes Dekker* en *echtgenoot* van Rotterdam. — *A. P. Sandberg* en *echtgenoot*, van Samarang. — *J. Kooij*, van idem. — *J. E. de Man*, van Soerabaya.

Advertentiën.

Getrouwd:

JAMES BLANEY DAVIDSON
met
MARIA MOENS SAAYMANS.

MADIOEN, *den* 1 *September* 1855. (1743)

Eenige kennisgave.

Bevallen van een ZOON, *E. M. H. van de Velde, Ellinghuysen.*

BANJOEMAAS, 9 *September* 1855. (1773)

Op heden overleed ons jongste Zoontje *Hendrik Lodewijk*, in den ouderdom van ruim één jaar.

(1744) H. L. SCHMITT.
C. SCHMITT,
geb. *Mulder*.

GRISSEE, 24 *Augustus* 1855.

Na een langdurig en smartelijk lijden overleed den 4den September 1855, *Wilhelmina Florentina Salomons*, Echtgenoot van

(1761) W. F. MICHIELZ.

MISLEID DOCH GERED (*vervolg.*)

III.

Florence verviel in een zware ongesteldheid en eene week na de, in het vorige hoofdstuk verhaalde, gebeurtenissen liet de heer *Hurst* haar naar zijne oude buitenplaats op Long Island vervoeren. Daar zouden de herinneringen minder pijnlijk zijn dan in het huis in de stad, waar zij de aangenaamste jaren haars levens gesleten had in onbeperkten omgang met den man, die haar zoo wreedaardig had bedrogen. Het oude huis was van slechts een tooneel in het drama van hare liefde getuige geweest, zoodat zij aldaar liever haar verblijf nam. Haar vader verdeelde zijn tijd tusschen haar en de pligten die hem naar de stad riepen, en meer dan eenmaal was hij genootzaakt de tegenwoordigheid van den man te dulden, die zijn bloed aan 't koken had gebragt. Doch na den droeven avond toen de mistap zijner dochter voor het eerst te zijner kennis kwam, had de oude man zijne gewone kalmte en waardigheid teruggevonden. Geene losbarsting van drift kenteekende zijne ontmoetingen met den schelm, die hem onteerd had, doch met vastberadenheid volgde hij stap voor stap den weg dien gezond verstand en een krachtige wil hem reeds bij den aanvang als den waren hadden doen erkennen. Binnen drie dagen zou *Jameson* voor altijd het vaderland moeten verlaten.

Opmerkelijk was het, welk een meesterschap de koopman over zijn eigen driftig karakter had weten te verkrijgen. Altijd ernstig en wellevend was zijn gedrag in niets veranderd, uitgenomen welligt, dat hij jegens zijn kind meer vriendelijkheid, meer ware zorgvuldigheid in acht nam, dan zij ooit, zelfs in de dagen harer kindschheid, van hem had genoten. Het was alsof bij het vergeven van hare feil eene verborgen fontein van teederheid in zijn binnenste ontsprongen was, welke nu zijn gansche gemoed verkwikte en verzachtte. *Florence*, die altijd eenige vrees voor haar vader gekoesterd had, toen haar gedrag daar nog niet den minsten grond voor had gegeven, scheen nu, nu zij hem zoo zwaar en onherstelbaar beleedigd had, naar zijne komst te haken gelijk een jong kieken uitziet naar de bescherming der moederlijke vleugelen.

Op een avond, even vóór den ondergang der zon, trad de heer *Hurst* de kamer zijner dochter binnen met eene handvol heliotropen, theerozen en jasmijnen. Bij zijne angstvallige zorgen om de neêrslagtigheid weg te ruimen, waaronder zijn kind gebukt ging, had hij zich haar zwak voor die schoone bloemsoorten herinnerd en een half uur besteed om ze bijeen te zoeken uit de wildernis van planten, die eene kleine bloemengalerij in een der vleugels van het gebouw vertoonde. *Florence* zat in de kamer, waar zij te naauwernood drie weken geleden haar bruidsgewaad had aangetrokken. De oude spiegel in de fantastisch gesneden ebbenhouten lijst hing regt tegenover haar en uit zijne diepte staarde haar een zoo veranderd gesigt aan, dat het te regt schrik mogt verwekken bij iemand, die nog slechts eene maand te voren trotsch zou geweest zijn op haar blos en gelaat.

Het venster stond open, gelijk den ganschen dag het geval was geweest, en de oude appelboom stak door de opening zijne takken naar binnen, rijk beladen met pas gezette vruchten, terwijl nog eenige overrijpe bloesems bij elken adem van 't windje heen en weder golfden. De nu bijna sneeuwwitte bloesemblaadjes fladderden de kamer binnen en overdekten den stoel, waarop *Florence* zat en haar mousselinnen avondkleed, en plantten zich als sneeuwvlokken op haar achteloos geordend hair. Met een soort van apathischen blik zag zij die verbroken bloesems rondom haar nedervallen; o hoe scherp pijnde haar de herinnering van de rozenfrischheid, die zij vertoonden, toen zij ze uitgekozen had om de lokken der bruid te sieren! Maar tevens herinnerde zij zich den zonderlingen glimlach, dien de oude spiegel had teruggekaatst, — dat profetisch teeken, dat toereikend was geweest om haar te verschrikken, doch niet om haar te redden.

Al die bedroevende herinneringen kwelden *Florence*'s

Heden overleed na een langdurig lijden tot diepe droefheid van mij en zijne jongere zuster, mijn geliefde eenige zoon *Nicolaas Dirk de Bruine*, in den ouderdom van nog geen zes en twintig jaren.

Eene longtering eindigde zijn voor mij zoo dierbaar leven.

(1769) Wed. S. K. DE BRUINE.

SOERABAYA, 9 *September* 1855. geb *Pilat*.

Eenige kennisgave.

VENDUTIE

op Maandag den 17 dezer,

voor een der Toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim* op Djelakeng in het Chinesche kamp alhier, van diverse tot deszelfs nalatenschap behoorende Negotiegoederen.

(1749)

VENDUTIE

op Dingsdag den 18 September 1855,

in de toko op Rijswijk van *Vaupel & Co.*,

van eene belangrijke hoeveelheid modeartikelen, als: fransche zijde en barège voor kleederen, gemaakte bloemen en servetten, dames kousen en handschoenen, batisten zakdoeken en eene menigte tot dames toilet behoorende voorwerpen, twee kisten broderie anglaise, als onderrokken, chemisetten, mouwen, kraagjes, etc., etc., parasols, dames laarsjes, parfumerien, heeren hoeden, waaronder gibus hoeden, heeren hemden, speelgoed, heeren en dames nécessaires, fraaije naai-étuis, portefeuilles, papeterien en bureaubehoeften, spiegels, groote schilderijen, kramerijen, kristal-, glas- en pleetwerk, etc. en eene menigte andere goederen.

Alles Zondag en Maandag van 's morgens 9 tot 's middags 1 ure voor een ieder te bezigtigen. (1759)

Op de Vendutie van Woensdag den 19 dezer,

zullen almede worden verkocht 12 kisten Maddapollams 8/4 en 6/4, 8 kisten Hollandsch Propatria papier, Kinder speelgoed, goud Galon van diverse dimensiën, een extra mooije Bendi met Paard en Tuig, voorts nog 50 stuks Preanger Paarden, enz.

(1784) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Donderdag den 20 September 1855,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

à 6 en 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, hollandsch meel, 200 blikken engelsche zalm, 200 blikken bokking, een factuur engelsch aardewerk, eene partij juweelen en goudwerken, goud en zilvermoor, galon, enz., enz. (1776)

VENDUTIE

tegen 6 en 4 perCent Vendusalaris,

op Vrijdag den 21 September 1855,

voor de Pakhuizen van Adam & Co.,

door *Gebr. Roselje & Co.*,

van 257 krandjangs min of meer vogtige Solo Suiker, No. 10/12, Engelsche Beschuit in blik, dito Jagtgeweren en Buksen in kistjes, dito Zadels compleet, eenige superieure Tafel- en Dessert Serviezen, een lithographische Pers met Steenen, een Mechanieke doos met zingende Vogel, een nieuwe, voor dit klimaat vervaardigde Piano, 100 picols geassorteerd Engelsch IJzer, 83 Fornuis staven. Eene belangrijke partij restanten Lijnwaden, bestaande uit Sarongs, Doeken, Ginghams, Mousseline, gekleurde Drills, Piqué, Chitzen, Shirtings, Garen, enz. enz.

Een en ander zonder reserve. (1785)

Verkrijgbaar:

bij de ondergeteekenden extra mooi goud gallon van verschillende dimensiën en superfijne Engelsche beschuiten.

(1750) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Bij de ondergeteekenden is in het groot en en détail verkrijgbaar:

DE LADING VAN HET FRANSCHE SCHIP „COQUIMBO,"

bestaande in de ondervolgende Bordeaux en Parijsche Goederen, als:

150 Oxhoofden Bordeaux Wijn, St. Julien Médoc van 1851.
250 Kisten, à 4 dozijn Wijn; Pauillac Médoc.
250 » » 4 » » Margaux Médoc.
250 » » 4 » » St. Julien Médoc.
100 Kistjes, » 1 » fijne Wijn, Haut Brion.
100 » » 1 » » » Léoville.
100 » » 1 » » » Château Margaux.
100 » » 1 » » » Château Latour.
100 » » 1 » » » Château la Rose.
75 » » 1 » Bourgogne Chambertin.
25 » » 1 » Volnay.
25 » » 1 » Pamard.
50 » » 1 » Ermitage.
25 » » 1 » Grand Vin Baron de Fayol.
100 » » 1 » Champagne Mousseux.
50 » » 1 » » Sec.
50 » » 1 » » Sellery.
50 » » 1 » » Sellery Mousseux.
125 » » 1 » Muscat Frontignac.
50 » » 1 » Haut Sauterne, première qualité.
125 » » 1 » Rozijn Wijn Azijn.
100 » » 1 » Salade Olie.
300 Mandjes, » 1 » Fransch Bier.

300 Kistjes, à 1 dozijn Leuvensch Bier.
50 » » 1 » geassorteerde Siropen.
50 Kisten Likeuren.
25 » Absinthe Suisse.
15 Kistjes, à 1 dozijn, Marasquino.
150 dozijn Vruchten op Water.
220 » » op Brandewijn.
240 » geassorteerde Zuren.
150 » Geleiën en Marmelades.
300 Kistjes Macaroni en Vermicelli.
20 Potten Amandelen en Hazelnooten.
24 Kisten Smirna Rozijn.
20 » Prunes d'Ente.
500 Flesschen Moutarde de Maille et Diaphane.
4/4 & 2/2 Pijpen Port Wijn.
50 Oxhoofden Old Cognac.
300 Kistjes, à 1 dozijn, Vieux Cognac.
125 » » 1 » Old Champagne Cognac.
30 Vaten Fransch Banket Meel, à 200 ℔.
50,000 Kurken proppen.
10,000 Capsules voor Wijn-, Cognac- en Bierflesschen
15,000 ledige Bordeaux Flesschen,
25 Kisten diverse Conserves alimentares.

Benevens.

200 dozijn Eau de Lavende, triple destillation première qualité.
4 Pianino's, voor het climaat vervaardigd, van den hier algemeen gunstig bekenden Fabrikant *Berdar*, te Brussel.
4 Kisten diverse Boekwerken: nieuwe Romans, enz., enz.
5 » Fransche Wagen- en Bendie Tuigen, expresselijk voor dit land vervaardigd.
10 Kisten Zadelwerk, waaronder vorm Hussardes met Zijden Fluweel, gestikt, compleet, en zeer geschikt voor Inlandsche Hoofden.
8 Kisten Schrijf- en Bureaubehoeften.
5 » Luxe Post-, Mediaan- en Velijn Papier.
17 » Orgels, in Mahonie- en Palissanderhouten Kasten, waaronder met figuren, trompetten, en compleete dansmuzijk.
5 Kisten Tapijten en Alcatives, te Doornik vervaardigd.
1 Kist, Hertevellen en Maroquin Leder.
120 Kisten en Vaten Fransch Porcelein, als:
Tafel Serviezen, effen Wit, voor 12, 18, 24, 36 en 48 personen.
Idem, idem, met Gouden Streep, voor 12, 18, 24 en 36 »
Effen en gedecoreerde Thee-, Déjeuné- en Desert Serviezen.
» » » Tête-à-Têtes.
» » » Waschstellen compleet.
2 Kisten Porceleinen Vazen, Flacons, Mandjes, Present-Koppen en Schoteltjes, Inktkokers, en eene menigte Étagère voorwerpen, rijk gedecoreerd.
10 Kisten Cristalwerk, stellen Drinkglazen, Desert Serviezen, Karaffen, Kaasdeksels, Botervlootjes, Compottes, Romkommen, etc., divers Glas- en Cristalwerk voor Geschenken, enz.
1 rijk Verguld Tafel-Ornament, ter waarde van 3000 fres.
1 Kist Pendulen en Consoles-Ornamenten, geheel nieuwe genre.

2 Kisten Borstelwerk, Parfumeriën, enz., enz.
2 Kisten Byouteriën waaronder Parures, geheel naar den laatsten smaak, Vest- en Halskettingen, etc.
10 Kisten van het beste en met zeer veel zorg bewerkt electro Pleet, als:
Thee Serviezen, stijl renaisance.
Boulloires met Komfoor.
Thee- en Presenteerbladen van 12 tot 36 duim.
Banket Trommeltjes op Blad.
Likeurzetjes met 2, 3 en 4 Flesschen.
Olie- en Azijnzetjes en Sauçezetjes.
Zuurzetjes van 2, 3 en 4 Cristallen Flesschen.
Kandelabres en Blakers met Stolp.
Stellen van 4 Groentenschotels met warmer, en deksel à double usage.
Brood- en Soezemanden, Bonbonières, enz.
Kantoor-Inktkokers met Sonnettes en Timbre Sonettes.
Botervlootjes, Suikerschalen, Flesschenbakjes, Kurken, Stellen Lepels en Vorken, en diverse kleinigheden, grootendeels geciseleerd, en met Zilveren ornamenten.
30 Vaten en 12 kisten Engelsche Lampen, als: Tafel-, Hang-, Muur-, Kantoor-, Biljard-, Moderateur- en Solair Lampen, met alle toebehooren.
82 Spiegels met rijk Vergulde Lijsten, van verschillende dimensiën, allen voorzien van Supports.
265 Schilderijen, meest groote en beroemde Stukken, voor Salons, Boudoirs en Gaanderijën waaronder:
12 Gravures Panorama de l'Alma, Sebastopol en Inkermann.
24 Gravures sur toile Panorama de Sebastopol, l'Alma et d'Inkermann, Crimée à vol d'Oiseau.
12 Vues du Palais d'Industrie, etc., etc.

Alsmede:

DE LADING VAN HET FRANSCHE SCHIP „MICHEL MONTAIGNE,"

bestaande in:

24 Oxhoofden Bordeaux Wijn, Premiéres cotes superieure kwaliteit.
1250 Kisten, à 48 Flesschen, van den hier sedert jaren gunstig bekenden St. Julien Médoc. C. C.
160 Kisten, à 48 Flesschen Margaux Médoc C. C.
1000 Dozijn Cognac, echte John Alberty, C. C.
200 Manden Fransch Bier van Fischer & Leppert.
200 » » » » S. Laburthé, te Bordeaux.
200 Dozijn Salade Olie.
25 » Muscaat Frontignac.

50 dozijn geassorteerde Siropen.
50 » Vruchten op Water.
50 » » op Brandewijn.
7 Kisten Fransche Conserves in Blik.
20 » à 6 dozijn, Eau de Lavende Ambrée.
300,000 Kurken.
48 Kisten Porceleinwerk.
16 » Parapluis, en
4 Biljard Tafels compleet.

BATAVIA, *September* 1855.

(1471) VAUPEL & Co.

In commissie ontvangen en verkrijgbaar

bij de ondergeteekende eene partij pas aangebragte superieure Bordeaux Wijn in kisten van 4 dozijn.

Calon St. Eustèphe,

en détail en ook en gros.

(1755) GEBR. ROSELJE & Co.

La Soussignée a reçue

des garnitures de coiffures, boutons pour garnitures de robes, laine à broder, velour violet.

(1772) M. JANET.

---

geest op den oogenblik toen haar vader binnen kwam. Zij groette hem met een mat lachje, een voorwendsel om zich minder rampzalig te doen voorkomen dan zij werkelijk was. Met een kus op haar voorhoofd legde de bejaarde vader de bloemen sprakeloos op haar schoot.

Weinig kon hij vermoeden welke smartelijke herinneringen dat onschuldige bouquetje zou opwekken. Toen de geur der bloemen opsteeg trilde *Florence* eensklaps, wendde haar gelaat met eene uitdrukking van plotselinge pijn af en schudde de bloemen op den vloer.

»Neem weg, neem weg!» riep zij uit. »Dien avond omgaf mij hoar geur toen ik zat te luisteren naar..... Werp ze de kamer uit, ik kan dien reuk niet verdragen!»

De heer *Murat* deed al het mogelijke om de ontroering, die zijn ongelukkig geschenk had te weeg gebragt, te doen bedaren. Het was een treffend schouwspel, dien hooghartigen man te zien, zoo zwaar beleedigd door zijne dochter en toch zijne aangeboren strengheid verwringende tot elk bewijs van teederheid, ten einde haar te overtuigen van zijne innige liefde, van zijne opregte vergiffenis.

»Tracht die overmaat van gevoeligheid te keer te gaan, lieve *Florence*. Doe moeite, kindlief, om te denken alsof die zaken niet geschied waren!»

»o Zoo ik maar kon!» zuchtte het meisje.

»En hebt gij dien man nog lief?» vroeg de koopman bijna barsch.

»Vader,» was het antwoord van *Florence*, terwijl zij hem met een droeven blik aanzag, »ik treur om de liefde die weggeworpen is, ik smacht naar eenige daad, die mij de achting voor mij zelve kan doen terugwinnen. Ik sidder reeds bij de enkele gedachte aan dien man zoo als ik hem thans ken; doch de herinnering aan 't geen ik meende dat hij was, doet mij tranen storten. En dan, het pijnlijke van dat onderhoud!»

»Maar gij zult hem niet weêrzien, tenzij gij het begeert.»

»Juist, juist; maar ik wil hem zien, indien hij dat verlangt. Hij moet niet denken, dat ik gedwongen of misleid word. Ik ben aan u en aan mij-zelve verpligt te zorgen, dat hij, wanneer hij dit land verlaat, ten volle wete, hoe bitter ik mij het verledene verwijt en hoe vurig ik hoop, dat zijne afwezigheid eeuwig zij. Op dit oogenblik wensch ik dat opregt. Maar zie hoe geschokt ik ben! Ik moet meer krachten terug hebben, of mijn hart zal even weifelmoedig zijn.»

»*Florence*,» hervatte de koopman minzaam, »door de pijnlijke gevoelens alleen te ontwijken, kunnen wij ze niet overwinnen!»

»Maar zie hoe zwak ik ben!» hernam zij, »hoe reeds de enkele geur van die arme bloemen mij buiten mijzelve gebragt heeft.»

»Er bestaat eene bron waaruit kracht te putten is,» vermaande hij op ernstigen toon.

»Mijn hoogmoed, vader! Die kan mij voor den blaam der wereld onkwestbaar maken, doch hij vermag niets tegen mijn eigen hart.»

»Maar het gebed, *Florence*, het gebed tot het Opperwezen,» hernam de vader. »Ik herinner mij hoe zoet het was, u als een klein kind op den schoot uwer moeder te zien bidden, met uwe handjes ten hemel geheven. Kindlief, gij hebt immers het bidden nog niet verleerd?»

»Ach, bij dien wilden strijd der driften heb ik alles vergeten, — mijne verpligtingen omtrent u, den hemel zelfs waar mijne arme moeder thans verheerlijkt is!» kreet *Florence* en voor 't eerst sinds vele dagen vond zij tranen.

Ook in zijne fiere oogen glinsterden droppelen en zijne lippen trilden van aandoening, toen hij hare handen in de zijnen nam en haar toevoegde, terwijl hij op een met fluweel bekleeden armstoel wees: »Kniel neêr, kindlief, bij den ledigen stoel uwer moeder en bid als toen gij nog een kind waart!»

Het meisje rigtte haar door tranen verduisterden blik zoo lang mogelijk op den ouden man, die na deze uitstorting van zijn hart heenging. Toen hij de deur achter zich gesloten had; trad zij als door eene onwederstaanbare aandrift gejaagd naar den stoel. Aan hare door 't zilte vocht schemerende oogen scheen het plot-

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 17 Septembre 1855.

3me représentation du 6me mois de l'Abonnement.

RICHARD CŒUR DE LION.

Opéra Comique en 3 Actes.

Le Caporal et la Payse.

Le spectacle commencera à SEPT HEURES PRÉCISES.

(1768)

TE KOOP

Fijne Engelsch Aardenwerk Tafel- en Dessert Serviezen voor 12 personen, bij

(1777) A. VAN OMMEREN & Co.

Manilla Sigaren No. 3,

Havanah en gewoon fatsoen, van de maanden Mei en Julij 1854, bij

(1778) A. VAN OMMEREN & Co.

LEES HIER!

Een frasi met goud geborduurd Chineesch Mandarijn Kleed, bij

(1779) A. VAN OMMEREN & Co.

Bank Actiën.

De ondergeteekenden zullen in den loop van deze maand op Vendutie verkoopen:

15 Stuks Aandeelen in de Javasche Bank.

(1746) A. VAN OMMEREN & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8,— contant per mandjes van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(1756) VAUPEL & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

gebruike men voor zinkingen, jicht en aangezigtspijn enz. Mejufvrouw Harriet O'Donnel, grondeigenaresse te Plymouth, in de Uniestraat aldaar woonachtig, verklaart in eenen brief aan den Professor Holloway, gedagteekend 10 November 1852, dat zij sedert vijf jaren onderhevig was aan menigvuldige aanvallen van aangezigtspijn en zinkingen; de verschillende gebezigde middelen waren zonder gevolg gebleven. Haar gestel werd daardoor ondermijnd, en zij was eindelijk buitengewoon verzwakt. In deze beklagenswaardigen toestand werd haar aangeraden, de pillen van Holloway te gebruiken, en nadat zij eenigen tijd daarin volhard had, verminderden hare smarten allengs, en eindelijk was zij geheel hersteld.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............ *f* 1,—, *f* 2,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à............ - 1,—, - 2,— - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang.

Ontvangen:

100 Kazen.
150 puike Hammen.

tot Lage prijzen. (1787)

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarlooze Machinerien** voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijën.

TE KOOP

Twee Hand-Brandspuiten.

Te bevragen bij

(1767) HAAGER & SCHUURMAN.

TE KOOP

Te Meester Cornelis, op aannemelijke voorwaarden, een goed en gemakkelijk aan den grooten Postweg gelegen Huis, met 4 kamers, binnen pendoppo, steenen bijgebouwen, logeerkamer, stalling voor 6 paarden, enz.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1788) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

Om met 1e. October te aanvaarden, een Huis in de Secretarieslaan.

Te bevragen bij

(1763) BOSHOUWER.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464) E. S. DORT.

TAGAL.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à *f* 60 en *f* 30 te bekomen bij

(1629) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

128ste Frankforter Loterij.

VERDEELING DER PRIJZEN.

1ste KLASSE. Trekking 6, 7 en 8 Junij 1855.

1 Prijs van	....	fl. 10000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 ..	» 1200
6	» 200 ..	» 1200
12	» 100 ..	» 1200
55	» 40 ..	» 2200
80	» 20 ..	» 1600
100	» 10 ..	» 1000
2340	» 6 ..	» 14040
2600 prijzen		fl. 38440
2600 vrije loten		» 52000
		fl. 90,440

2de KLASSE. Trekking 4 en 5 Julij 1855.

1 Prijs van	....	fl. 12000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
2	tot 400 ..	» 800
5	» 200 ..	» 1000
9	» 100 ..	» 900
30	» 40 ..	» 1200
40	» 20 ..	» 800
60	» 15 ..	» 900
1150	» 8 ..	» 9200
1300 prijzen		fl. 32800
1300 vrije loten		» 57200
		fl. 90,000

3de KLASSE. Trekking 25 Julij 1855.

1 Prijs van	....	fl. 15000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 ..	» 1200
6	» 200 ..	» 1200
12	» 100 ..	» 1200
20	» 40 ..	» 800
30	» 30 ..	» 900
50	» 20 ..	» 1000
1075	» 12 ..	» 12900
1200 prijzen		fl. 40200
1200 vrije loten		fl. 79200
		fl. 119,400

4de KLASSE. Trekking 15 Augustus 1855.

1 Prijs van	....	fl. 20000
1	»	» 4000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 ..	» 1200
6	» 200 ..	» 1200
15	» 100 ..	» 1500
24	» 40 ..	» 960
48	» 30 ..	» 1440
50	» 25 ..	» 1250
1050	» 15 ..	» 15750
1200 prijzen		fl. 50300
1200 vrije loten		» 117000
		fl. 148,700

5de KLASSE. Trekking 5 en 6 Sept. 1855.

1 Prijs van	.....	fl. 25000
1	»	» 6000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
2	tot 1000 ..	» 2000
4	» 400 ..	» 1600
10	» 200 ..	» 2000
25	» 100 ..	» 2500
40	» 40 ..	» 1600
60	» 30 ..	» 1800
1155	» 20 ..	» 23100
1300 prijzen		fl. 70600
1300 vrije loten		» 117000
		fl. 187,600

6de KLASSE. [illegible] Oct., eindigt 24 Oct. 1855

Als het geluk 't wil kan men een prijs krijgen van

fl. 200000

Een Premie van		....	fl. 100000
1 Prijs van		....	» 100000
1	» »	....	» 50000
1	» »	....	» 20000
1	» »	....	» 15000
1	» »	....	» 12000
1	» »	....	» 10000
2	» 5000	....	» 10000
4	» 4000	....	» 16000
8	» 2000	....	» 16000
100	» 1000	....	» 100000
100	» 300	....	» 30000
5780	» 100	....	» 578000
6000 prijzen en 1 premie		....	fl. 1,057000
1 pr. voor het 10e getr. laatste lot			» 100
1 » » » 9 » »			» 120
1 » » » 8 » »			» 160
1 » » » 7 » »			» 200
1 » » » 6 » »			» 250
1 » » » 5 » »			» 350
1 » » » 4 » »			» 600
1 » » » 3 » »			» 1000
1 » » » 2 » »			» 2000
1 » » » laatst getrokken lot			» 3000
6000 prijzen en 11 premien		....	fl. 1,064780
12400 vrije loten		....	» 127530
		Totaal	fl. 1,192310

Whichever of these 12 prizes is last drawn, is entitled to the premium of fl. 100,000.

OPGAAF DER PRIJZEN, PREMIEN EN VRIJE LOTEN.

1ste Klasse, bedragende	Florins 90,440	of	£ 7,536	13s.	4d.
2de » »	» 90,000	»	7,500	—	—
3de » »	» 119,400	»	9,950	—	—
4de » »	» 148,700	»	12,391	13s.	4d.
5de » »	» 187,600	»	15,633	6s.	8d.
6de » »	» 1,921,310	»	99,359	3s.	4d.
Totaal Florins..	1,828,450	»	£ 152,370	16s.	8d.

Prijs van een geheel lot *f* 120,—
» » vijf dito - 540,—
» » tien dito - 960,— } voor alle klassen.

Prijs van een half lot *f* 60,—
» » tien dito - 540,—
» » een quartlot - 30,— } voor alle klassen.

Na aankomst der mail van Mei wederom voorhanden bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia.

Londen, 4 April 1855. (1261) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

---

seling toe, alsof dat meubelstuk in een ongewonen, een gouden glans, schitterde, alsof het omgeven was van stralen. Een laatste zonnestraal viel juist door het venster binnen, doch voor haar gemoed kwam die onverwachte glorie regtstreeks uit de hemelzalen.

Een oogenblik daarna lag *Florence* voor den stoel op hare knieën, met haar gelaat in de kussens gedrukt, terwijl alleen hare afgebroken woorden en haar zenuwachtig snikken de diepe stilte van het vertrek verlevendigden. De gouden zonnestraal doordrong haar als een [illegible]ende flits, uit den Hoogen afgezonden om haar hart te doorboren, doch het tegelijkertijd te verwarmen.

De biddende sloeg geen acht op den voortgang van den tijd; er konden ja slechts minuten, doch evenzeer uren voorbij gegaan zijn, sedert zij zich bij den stoel harer moeder op de knieën geworpen had. Toen zij oprees schoot het volle maanlicht door het nog geopende venster naar binnen. Nooit zeker hadden die stralen een zoo veranderd gelaat beschenen, waaruit nu eene verhevene, eene vergeestelijkte schoonheid sprak, zoo zacht en heilig als het maanlicht dat haar zigtbaar maakte.

Na middernacht trad de heer *Hurst* de slaapkamer zijner dochter zachtjes binnen, want uit bezorgdheid was hij opgebleven en de door niets afgebroken doodsche stilte boezemde hem allengst beangstheid in. Thans vond hij haar te bed liggen, half verborgen achter de gordijnen en zoo vreedzaam ademhalende als een zuigeling aan de moederlijke borst. Vele nachten achtereen had zij geene rust genoten, doch nu was hare sluimering zacht en ongestoord.

De dagvorst had reeds sinds eenige uren zijn loop begonnen, toen *Florence* pas ontwaakte. Liefelijk was de morgen. Eenige rozenkleurige strepen, die de eenvormige kleur der lucht afwisselden, werden door het water met een karmozijngloed teruggekaatst. In de zee, aan den ingang der baai, lag een groot schip met gereefde zeilen bijgedraaid. Nabij de kust vertoonde zich eene boot met een dozijn manschappen, die langzaam voortroeiden. Snel klopte *Florence's* hart, alsof zij de nadering van eene gewigtige gebeurtenis voorgevoelde, want zij hield zich zeker dat die boot en het gindsche schip in eenige betrekking tot haar lot stonden. Doch die gedachte had naauwelijks tijd om tot rijpheid bij haar te komen, want eene plotselinge beweging in den voor haar venster staanden appelboom, een wonderlijk geschuifel van takken en het ritselen der bladeren deed haar ontstellen en haar den blik op dien boom slaan. In een oogenblik werd de dikste tak gegrepen en *Jameson* sprong het geopende venster binnen, geheel buiten adem en ten hoogste gejaagd.

»*Florence!* mijne lieve vrouw! ga met mij!» riep hij uit en wond zijn arm om de leest van het terugdeinzende meisje. »Zonder u ga ik niet heen. Zie, ginds ligt mijn schip, de boot is aan het strand. Binnen een half uur kunnen wij uw vader voor altijd ontgaan zijn en ons ongestoord aan onze liefde overgeven. Kom, *Florence*, ga meê met uw echtgenoot!»

O Wat zou er met *Florence* gebeurd zijn, indien zij geene sterkte van Boven ontvangen had! Een oogenblik dreigde haar hart haar te verraden, een karmozijne gloed vestigde zich op hare wangen en uit hare oogen sprak een gevoel, dat *Jameson's* borst met zegepraal vervulde. Doch spoedig verdween dat vuur uit haar oog. *Florence* onrukte zich aan de armen die haar omvatteden en week naar de deur.

»Laat mij met vrede!» riep zij hem op kalmen doch vasten toon toe. »Ik ben uwe vrouw niet en zal het nimmer zijn!»

»Gij haat mij dus?» vroeg *Jameson* geprikkeld.

»Blijft gij nog altijd gelooven 't geen mijne vijanden mij aanwrijven?»

»Ik haat niemand,» antwoordde *Florence*. »U zou ik niet kunnen haten!»

»Maar gij bemint mij toch niet langer?» ging *Jameson* voort.

(*Wordt vervolgd.*)

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nommers 17384, 17968, 14581, 24850, 21826.
Tweede klasse de nommers 17332, 556, 22579, 3656, 12456, 4669, 23988, 23932, 14475, 6690, 23861.

(1659) A. SCHWARZSCHILD & Co.

LONDON, 1855.

Eene Jufvrouw van middelbare leeftijd en van de Roomsch Catholyke godsdienst, geschikt tot opleiding en het leeren der eerste beginselen van onderwijs aan kinderen van 4 tot 8 jaren, biedt zich daartoe aan.
Adres letter B, Java-Bode. (1789)

Vermist

een bruin Paard, gekocht op de Vendutie, gehouden op den 31 Augustus en dáár verloren geraakt.
Diegene welke zulks abusivelijk mogt ontvangen hebben, wordt verzocht dit mede te deelen aan

(1770) H. LASTDRAGER.

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co.* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya kunnen gerigt worden.
Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser, Eaton & Co.* at Soerabaya.
A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

Nog eenige exemplaren van:

Bijdragen tot de kennis der

Bouwkunde in Nederlandsch-Indië,

met 26 ophelderende platen, door

H. DE BRUIJN,

Hoofd-Ingenieur der Waterstaat, te Soerabaya.

Prijs *f* 12. Franco per post *f* 14.

Te bekomen bij

(1775) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TIJDSCHRIFTEN PER MAIL

voor 1856, bij

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

L'Illustration	*f* 36
Illustrated London News	- 52
Illustrirte Zeitung	- 40
Journal des Demoiselles (Modes)	- 12
Revue des deux Mondes	- 52
Aglaja (Dames-Modes)	- 11

Onze principalen, die eenige verandering of staking hunner abonnementen verlangen, worden vriendelijk verzocht, daarvan vóór October aanstaande opgave te doen, zullende anders beschouwd worden op den gewonen voet te continueren.
In het belang eener geregelde en dadelijke toezending, worden nieuwe abonnementen op bovengenoemde en alle andere Periodieken, mede ten spoedigste ingewacht. (1722)

Tijdschriften voor 1856,

waarvoor de Inteekening is opengesteld bij

H. M. VAN DORP.

Illustrated London News	*f* 52
Illustrirte Zeitung	- 40
L'Illustration	- 36
Le Charivari, parait chaque jour	- 125
Revue de Paris, 12 vol. par an	- 65
» des deux mondes, 24 Nos. par an	- 52
» Brittannique, 12 Nos. par an	- 36
L'Echo des Feuilletons, 12 Nos. par an	- 20
Home News	- 25
Journal des Demoiselles	- 12
Ladies News-paper, 52 Nos	- 50
Le Bon Ton, parait 4 fois par mois	- 36
Aglaja, 12 Nos	- 11
L'Élégant, Journal des Tailleurs, 12 Nos. p. an	- 12

Ook kan men zich op alle bestaande Hollandsche, Engelsche, Fransche en Duitsche Tijdschriften en Dagbladen voor het jaar 1856 abonneren; en worden belanghebbenden verzocht zoo spoedig mogelijk van hunne abonnementen kennis te geven, ten einde bij den aanvang des jaars geen vertraging in de ontvangst te ondervinden. (1733)

Is het waar of niet?

Nieuw Plaatwerk van *Alexander V. H.*, ontvangen bij

(1774) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 November en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.
Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

van Batavia	tot	Suez	*f* 1388,—
»	»	» Alexandria	» 1513,—
»	»	» Malta	» 1638,—
»	»	» Marseilles	» 1700,—
»	»	» Triëste	» 1713.—
»	»	» Southampton	» 1763.—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.
Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 138,—
Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, ontangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.
Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.
De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.
Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore	tot	Suez	*f* 1188.
»	»	» Alexandria	- 1313.
»	»	» Malta	- 1438.
»	»	» Marseille	- 1500.
»	»	» Southampton	- 1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogd passage geld, kan men afzonderlijke plaatsen verkrijgen.
Voor nadere informatiën, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.
Agenten.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Passage naar *Samarang*

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor Passagiers gemakkelijk ingerigt Ned. Barkschip *Wilhelmina Catharina*, gevoerd door Kapitein *N. M. Oudshoorn de Groot Stiffry*. omstreeks medio der volgende week van hier te vertrekken.
Voor informatiën adressere men zich tot den Gezagvoerder in het Hôtel der Nederlanden, dan wel tot

de Agenten,

(1758) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 12 *September* 1855.

Het vertrek van de Stoomboot **BANDA** naar **Samarang** en **Soerabaya**, in verband met het vertrek van het Stoomschip **MACASSAR**, naar **Macassar** en de **Molukken**, is bepaald op vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten,

(1753) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 12 *September* 1855.

Het vertrek van het Stoomschip **PADA[NG]** naar **Benkoelen** en **Padang**, is be[paald] op 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.
Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

de Agenten,

(1752) B. KOPERSMIT & C[o.]

BATAVIA, 12 *September* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LAM[ONGAN]** **LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, [is be]paald als volgt:
Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 iedere maand, en
Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 iedere maand.
Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore
MACLAINE, WATSON & Co., alhi[er]
en te Samarang bij

(1669) McNEILL & C[o.]

Passage naar Tjilatja[p]

wordt aangeboden met het Nederland[sche] barkschip **Julia**, kapitein *A. van der* [...] om in de helft der volgende week derw[aarts] te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvo[erder] in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(1757) TIEDEMAN & VAN DER BUR[G]

BATAVIA, 12 *September* 1855.

Naar *Nederland*

met het snelzeilend Nederlandsch schip [...]**neta**, kapitein *N. W. Crap Hellingman*, [...] gelijks terug verwacht wordende van de kust is gelegenheid tot den overvoer van een of twee perso[nen].
Voor passage gelieve men zich te wenden bij de age[nten]

(1780) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Naar *Nederland*

tegen medio der volgende maand zal direct [van] hier vertrekken het snelzeilend Nederland[sch] schip **J. C. Schotel**, kapitein *J. P. van Beest Ho[...]*
De doelmatige inrigtingen van dezen bodem beve[len] dezelve aan voor den overvoer van passagiers zoo[wel] voor familien als enkele personen.
Voor passage gelieve men zich te wenden tot [den] gezagvoerder, te Soerabaya bij de heeren *Fraser, [Ea]ton & Co.*, te Samarang en hier bij de agenten

(1781) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het Nederlandsch sc[hip] **Koning Willem II**, kapitein *G. van* [...] *Menkman*. Deze bodem voorzien van [...] aangename inrigtingen voert eenen geexamineerden do[c]tor, en zal tegen het laatst der volgende maand di[rect] van hier vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen te Soerabaya bij [de] Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te Samarang en al[hier] bij de agenten

(1782) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden, met het daartoe uitm[un]tend goed ingerigte Nederlandsch barksc[hip] **Vier Gebroeders**, gevoerd door kapit[ein] *C. Vonck*.
Dit schip voerende eenen geëxamineerden doctor tegen medio der volgende maand direct van hier ve[r]trekken.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gez[ag]voerder te Soerabaya, bij den heer *W. Cores de Vrie[s]* en hier bij de agenten

(1783) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 15 *September* 1855.

Passage naar Nederla[nd]

wordt aangeboden met het Ned. schip [Ko]*ning Willem II*, kapt. *Giesen*, van 's H[...]
Deze voor familiën dan wel afzonder[lijke] personen zoo doelmatig ingerigte bodem [zal waarschijn]lijk tegen ultimo dezer de retour[reis] kunnen aanvaarden.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te wen[den] tot de Agenten

(1786) DE WEERDT, BUYL & Co.

BATAVIA, 14 *September* 1855.

Voor Passagiers naar Nederland.

Tegen het einde dezer maand zal direct van hier naar Rotterdam vertrekken, het snelzeilend schip **van Bosse**, kapitein *W.* [...] *van der Hoeven*.
Te bevragen bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten,

(1760) G. SUERMONDT & Co.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 15 September 1855, No. 74.

Passage naar Rotterdam



met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt schip **India**, kapitein *K. W. A. Gerkins*. Aan boord bevindt zich een bekwamen Docter. Het schip zal omstreeks de helft der volgende maand van hier vertrekken. Adres bij

(1762) REYNST & VINJU.

BATAVIA, 13 *September* 1855.

Passage naar Rotterdam



met het snelzeilend Nederlandsch fregatschip **Jacoba Helena**, kapitein *L. van Wagtendonk*, voorzien van groote en uitmuntend ingerigte kajuit en kerk, geheel afgescheiden van het logies der scheeps officieren, en voerende een bekwaam doctor. Het vertrek van hier is bepaald tegen het einde van November ek.

Adres te Soerabaya bij den Heer *W. Cores de Vries* en alhier bij den Gezagvoerder of bij

de Agenten,
(1764) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Soerabaya,



om tegen 20 dezer te vertrekken, wordt aangeboden met het Nederlandsch fregatschip **Jacoba Helena**, kapitein *L. van Wagtendonk*.

Adres bij den Gezagvoerder en bij

de Agenten,
(1765) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Nederland



wordt aangeboden het Nederlandsch schip **Jacoba en Christina**, gevoerd door kapitein *J. C. Berk*, voerende een bekwaam scheepsdoctor. Dit schip is bekend wegens deszelfs vlugge reizen, alsmede wegens deszelfs uitmuntende inrigtingen; hetzelve is bovendien goed uitgerust voor den overvoer van passagiers, zoodat deze gelegenheid zich bijzonder aanbeveelt.

Men adressere zich te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* en bij den Gezagvoerder, of alhier bij

de Agenten,
(1766) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

In den avond van Woensdag den 12 September had, in de Militaire Societeit *Concordia* te Weltevreden, de tentoonstelling plaats der *Dames Handwerken*, bestemd om te worden verloot *ten behoeve der Noodlijdenden ten gevolge der overstrooming in Nederland*, en waarvan de trekking den volgenden morgen is geschied.

Aanzienlijk was het getal dames en heeren, die zich op dien avond in genoemd gebouw vereenigden, om die handwerken te bezigtigen en de algemeene bewondering van de meesten derzelven, die gezegd konden worden smaak- en kunstvol te zijn, getuigde van het genoegen hetwelk die bezigtiging te weeg bragt, terwijl zij der inzendsters de meeste eer aandeden.

Mogen dan ook de Bataviasche dames, die het hare op die edele wijze hebben toegebragt tot leniging van den nood van zoovele harer natuurgenooten, in die bewondering eene belooning vinden voor den tijd en moeite, welke zij onvermijdelijk aan het vervaardiggen der schoone voorwerpen hebben moeten ten koste leggen, terwijl wij aan haar onder die edele vrouwen, van wie het betrekkelijk denkbeeld is uitgegaan en die de regeling daarvan wel op zich hebben willen nemen, een opregten dank aanbieden.

De avond der tentoonstelling werd opgeluisterd door het staf- en hoornmuziek, hetwelk gedurende dezelve, afwisselend de schoonste stukken deed hooren, terwijl de tweede orchestmeester van het Fransche tooneel, de heer Bourret, de aanwezigen vergastte op een uitmuntende obligaat op zijn viool.

Feestelijk was ook de *Concordia*, door de welwillende zorg van de Directie dier Societeit verlicht en smaakvol versierd met vlaggen en bloemen.

Naar men ons berigt, kan de opbrengst dezer loterij op ongeveer *f* 2400 geschat worden.

— Wij vernemen onzen lezers gaene ondienst te doen door de volgende opgave der in de residentie Batavia alleen gedane giften, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood in Nederland en het bedrag der door vereenigingen van particulieren of door bijzondere instellingen tot dat einde bijeengebragte gelden, voor zoo verre ons zulks bekend is geworden.

Door den handelstand te Batavia..........	*f* 15,800.—
Door de ingezetenen bij inteekening op de door het plaatselijk bestuur rond gezonden lijsten.......	5,761.49
Door de officieren, onderofficieren en manschappen in de garnizoenen te Weltevreden, Rijswijk en Meester Cornelis..........	2,546.—
Door de Chinezen in deze residentie de aanzienlijke som van..........	2,380.—
Door de militaire societeit de *Concordia*	500.—
Door de loge *de Ster in het Oosten*	2,000.—
De opbrengst van het concert gegeven door de *Maatschappij van Toonkunst*....	2,950.50
Door de HH. predikanten ontvangen....	1,050.—
De opbrengst der loterij van Dames handwerken..........	3,400.—
Te zamen	*f* 36,085.99

Zijnde hieronder niet begrepen de inteekeningen op de *Gedichten* van den heer Mr. *L. J. A. Tollens* en de *Plaat* van den heer *A. van Pers*, waarvan nader opgave zal worden gedaan.

Wijders vernamen wij nog dat door de officieren, onderofficieren en manschappen van Z. M. marine in Indië aanwezig, tot hetzelfde doel is bijeengebragt de *zeer aanzienlijke* som van *f* 11,112.—, waarvan *f* 1,885,— hier te lande in 's lands kas zijn gestort om naar Nederland te worden overgemaakt en het overige aldaar betaalbaar is gesteld.

— Men deelt ons mede van Tangerang 13 September: De inlander *Diepa*, Suikerkoker in de Suikerfabriek op het land *Kedaong Oost*, in den morgen van den 11den dezer ten 6 ure de lichten willende blusschen, viel door een misstap in eene kokende Suikerpan, waardoor zijn ligchaam tot aan den hals verbrandde, zijnde hij ten gevolge van dien op heden overleden.

Tagal, den 12den September 1855. Heden had alhier de plegtige uitreiking plaats van 3 bronzen Medailles aan den Djoeragan en 2 roeigangers der alhier gestationeerde gouvernements kruisboot No. 38, welke hun voor een 12jarige trouwe dienst aan den lande, zijn toegekend.

Reeds vroegtijdig begaf zich de resident met de verdere Europesche en Inlandsche ambtenaren naar boord van genoemd vaartuig en werd met de gebruikelijke saluutschoten begroet; vervolgens deed die hoofdambtenaar, op de hem zoo bijzonder eigene, krachtige wijze, eene toespraak tot de gedecoreerden voorafgaan, in welke hun het eervolle der hun te beurt gevallen onderscheiding, duidelijk werd gemaakt, hetwelk zigtbaar eenen goeden indruk maakte en met een driewerf hoera begroet werd. Kort doch gepast werd deze, door den regent van Tagal, en daarna door den djoeragan beantwoord, welke laatste verklaarde, dat »wanneer »hij te eeniger tijd geroepen werd, om met zijn onderhebbend vaartuig voor het Holl. gouvernement ten »strijde te gaan, hij zich met zijne manschappen liever »zoude laten doodschieten, dan zich aan den vijand »over te geven".

Daarna ligtte de boot met hare bezoekers het anker, en zeilde, begunstigd door eene fiksche landbries, de reede rond, welke plegtigheid nog meer luister werd bijgezet door drie ter reede liggende ra-schepen, waaronder het Nederl. barkschip *Egmond en Hoorne*, die allen hunne vlaggen in top voerde, waarna de feestvierenden in eene aangename stemming huiswaarts keerden.

Soerabaya, 5 September. De dag van gisteren was voor het garnizoen alhier een ware feestdag. De inwijding der Militaire Cantine had op eene bij die gelegenheid passende wijze plaats. Dit gebouw, opgerigt uit de spaarpenningen van den soldaat, mag waarlijk schoon en doelmatig genoemd worden en strekt onze stad tot sieraad. Reeds vroeg in den morgen begaf zich het gansche garnizoen met het hoornmuzijk naar de Cantine, alwaar het door den kolonel kommandant der afdeeling en verdere H.H. officieren werd afgewacht, terwijl tot des avonds 10 ure, onder de onderofficieren en manschappen de gulste vrolijkheid plaats greep, zonder dat de rust in het minste gestoord werd.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Aan de heeren *E. Francis*, *H. P. Barkmijer*, *F. U. van Hengel*, *D. Jannette Walen* en *H. P. van Heekeren*, zich noemende directeuren van een gesticht tot verzorging en opleiding van verwaarloosde en hulpbehoevende kinderen te Djatie, in de ommelanden van Batavia, is dezer dagen door het gouvernement te kennen gegeven, dat het gesticht, zoo als het in de ingediende stukken wordt omschreven, door hetzelve erkend en toegelaten wordt; en zoolang van het daarvan opgegeven plan en regeling niet wordt afgeweken, zal verleend worden de bescherming, die bestaanbaar wordt geacht met de uitgevaardigde of nog uit te vaardigen voorschriften en de aangenomene beginselen van bestuur.

Rembang. Den 28sten Augustus ontstond, door onvoorzigtigheid, in de woning van den inlander *Pa Djemiera*, in de dessa *Taloon* (afdeeling *Toeban*) brand, die door den fellen wind aangewakkerd, in weinige oogenblikken het huis van genoemden inlander, de daar in de nabijheid zijnde poststation *Taloon* en den stal, behoorende tot de zoogenaamde regentsposterij, vernielde.

Den 30sten Augustus is door een hevigen wind, ter hoogte van *Sidayoe*, omvergeslagen eene prauw tjemplong, komende van *Soerabaya* en bestemd naar *Joana* (*Japara*).

Door eene visschersprauw (prauw bissee) van *Rembes*, onder *Toeban*, werden 31 der zich aan boord bevindende personen gered, terwijl de overigen, niet gelijktijdig kunnende worden opgenomen, zich aan de voor- en achtersteven van het omgeslagen vaartuig bleven vastklemmen. Volgens berigt der geredde personen zouden zich in het geheel 67 menschen aan boord hebben bevonden, meest allen santries, die het voornemen hadden naar hunne woonplaatsen in de residentie Japara en Samarang terug te keeren.

Zoodra men dit berigt te Toeban vernam, werden onmiddelijk door het bestuur de nodige bevelen gegeven, om de nog achtergeblevene personen op te sporen en zoo mogelijk te redden, niet dat gevolg, dat nog 9 dier ongelukkigen aan wal zijn gebragt.

Er werden alzoo nog 27 personen vermist, waaronder een Europeaan of afstammeling, wiens naam echter nog niet bekend was geworden.

ENGELAND.

Londen, 29 Junij. De benoeming van den Burggraaf *Canning*, Postmeester Generaal, tot Gouverneur-Generaal, van Indië is reeds bekend. Hoezeer een hooge post bekleedende, maakt de burggraaf echter geen deel uit van den ministerraad; aan den anderen kant weet men dat het Opperbestuur over Indië nooit lange jaren in dezelfde handen blijft; die vervanging kan dus als van ondergeschikt belang beschouwd worden, doch naar veler meening moet daaraan integendeel een zeer groot gewigt gehecht worden.

Lord *Dalhousie* is een zeer geschikt persoon, sedert lang in de staatkundige wereld door het algemeen gevoelen aangewezen, om geroepen te worden eenmaal eene hooge betrekken in het landsbestuur te bekleeden. Hij is nog jong (42 jaren) en bezit het voorregt van zich in niets in het onmetelijk vraagstuk, dat sedert twee jaren de aandacht van gansch Europa tot zich trekt, te hebben blootgesteld of deel genomen. Zijne terugroeping uit Indië is dus, in het geval van een nieuwe ministerieele crisis, van het hoogste belang, daar lord *Dalhousie* alle geschiktheid bezit om aan het hoofd van een ministerie te staan.

— Men verzekert, dat een gedeelte van het vreemde legioen, hetwelk te Shoncliffe wordt zamengesteld en geoefend, reeds zoover gevorderd is, dat het tegen den 20 Julij zal kunnen inschepen. De bestemming der troepen is gedeeltelijk naar de Oostzee, gedeeltelijk naar de Krim.

— Men leest in een Indisch dagblad;

Een aan een Inlandsch regiment behoorende olifant was zoo zeer aan zijn cornak gehecht, dat deze hem, wanneer hij zich verwijderde om te gaan eten, de bewaking van zijn kind, een kleine leelijke jongen toevertrouwde. Het dier droeg alsdan met de meeste teederheid zorg voor het kind en bewaakte het als of het zijn eigen kroost was. Eens kreeg de kleine jongen lust om in een boom te klimmen, doch viel er uit en in een hoop geelachtige modder, die hem geheel van kleur deed veranderen. De olifant dat ziende, nam dadelijk zijne maatregelen, om niet door zijn meester op nalatigheid betrapt te worden. Hij liep naar een nabij stroomend beek helder water, vulde zijn snuit, nam den kleinen vervolgens met denzelven op, en lag hem op één zijde waarop bij hem van boven tot onder zoodanig besproeide, dat al de modder wegspoelde; daarna keerde hij het kind, in weerwil van zijn spartelen, daar het geenszins met dien zondvloed gediend scheen te zijn, voorzigtig om en besproeide het voor de tweede maal. De zwarte kleur kwam weder geheel boven en toen de cornak terug kwam, was de olifant bezig met den kleine in de zon te zetten om te droogen en dat niet alleen met de grootste zorgvuldigheid, maar ook met een geruststellenden blik op zijn meester, even als of hij zeggen wilde: wees niet ongerust, er is niets gebeurd.

FRANKRIJK.

Parijs, 29 Junij. H. M. de keizerin is den 27sten des middags ten 3 ure te Eaux-Bonnes aangekomen. Zij was overal door de bevolking, die zich in menigte op haren weg geschaard had, met de meeste geestdrift ontvangen.

— De Oostenrijksche generaal de Creneville, die hier eene soortgelijke zending te vervullen had als de Fransche generaal l'Etang te Weenen, maakt toebereidselen om Parijs te verlaten, even als de generaal l'Etang en zonder twijfel ook de Engelsche generaal Crawford doen om Oostenrijk vaarwel te zeggen. Hoe dit ook zij, onze militaire gezant te Weenen, genoemde Fransche generaal, wordt in de eerste dagen der volgende maand hier terug verwacht.

Parijs, 1 Julij. De dood van lord Raglan, hoe betreurenswaardig ook, wordt hier beschouwd, als een gunstigen invloed op de aanstaande handelingen der verbondenen in de Krim te zullen uitoefenen, eerstens, omdat het opperbevel over de geheele magt der vereenigde natien, nu zonder tegenkanting in handen van generaal Pelissier berusten zal en tweedens, omdat de nieuwe Engelsche generaal Simpson, meer voortvarendheid en geestkracht aan de troepen onder zijne bevelen zal weten in te boezemen.

De generaal Simpson, die zich in den laatsten oorlog van Engeland tegen de kaffers zeer onderscheiden heeft, wordt door onzen staf beschouwd als den bekwaamsten officier van het Britsche leger en men heeft reden om te gelooven, dat zijne benoeming met het meeste genoegen ontvangen zal worden. Het lijk van lord Raglan zal door Frankrijk, alwaar het alle mogelijke militaire eerbewijzen zal ontvangen, naar Engeland terug gevoerd worden.

De keizer heeft den heer de Persigny, gezant in Engeland, reeds opgedragen, lady Raglan het deel dat hij in haar verlies neemt, te kennen te geven. Het overlijden van lord Raglan was den keizer gisteren morgen ten 10 ure bekend.

— Men leest in een brief aan den *Précurseur* van 2 Julij, gedagteekend *Parijs* 1 Julij, onder anderen het volgende:

»De weersgesteldheid in de Krim is onuitstaanbaar. De hitte is er verstikkend en wat meer zegt, het weder aan onverwachte verandering onderhevig, waardoor vele ziekten ontstaan. Zoo zijn de troepen voor Sebastopol des morgens dikwijls aan eene hitte van 40° blootgesteld, terwijl de thermometer des avonds tot beneden de 15° daalt. Laatstelijk was de hitte te Constantinopel zoo geweldig, dat gedurende eene wapenschouwing van een Engelsch corps meer dan 100 man door haar neervielen.

Iedereen kent nu de oneenigheid die tusschen de Tuilerien en den generaal Pelissier heerscht, en de tegenstand, die laatstgenoemde aan de hem van daar gezonden wordende bevelen biedt. Onlangs schreef ik u reeds daarover, doch gisteren zag ik een brief van een der generaals in de Krim aan zijne te Parijs wonende familie, die zeer wetenswaardige bijzonderheden omtrent het leger in de Krim inhoudt. Onder anderen wordt daarin gezegd, dat de generaal Pelissier aan allen die het slechts hooren willen, dikwijls herhaalt, dat de last om den toren van Malakoff den 18den te nemen, hem uit Parijs was toegezonden, en dat in weerwil zijner vertoogen daartegen, dat bevel, hetwelk ons zooveel kost, herhaald is geworden. Hij ontziet zich evenmin te verhalen, dat hij het gouvernement zijn ontslag heeft aangeboden en dat hij, nu dat niet is aangenomen, slechts datgene zal bewerkstelligen, wat hij tot den goeden uitslag voor ons leger noodig oordeelt, zonder acht te slaan op de uit Parijs gezonden wordende bevelen.

De keizer, op wiens kalm gelaat gewoonlijk niet te raden valt, wat er in zijne gedachten omgaat, schijnt zeer bezorgd te zijn en hij heeft het verdriet, dat hem het voor Malakoff ondergane verlies veroorzaakt, niet verborgen kunnen houden. De wending, welke de staatkundige zaken nemen, verzwaart die bezorgdheid. Stellig is het dat men het bespeurt, dat er om het gouvernement een zeker ledig bestaat. De overwinning is

noodzakelijk voor zijne populariteit en het is op hem, dat men de verantwoordelijkheid doet neerkomen eener zoo gewaagde onderneming, waarin men gelijktijdig te worstelen heeft met eene ongastvrije weersgesteldheid, de verschrikkelijkste ziekten en kwalen, en een onverwachten, sterken tegenstand. De heffing in manschappen en geld, die aan het land gevraagd zal worden, schijnt ook niet de gunstige ontvangst te zullen erlangen, die men hoopte en naar men vernomen heeft zoo moeten de gezindheden [illegible]n sommige afgevaardigden doen vermoeden, niet [illegible]t zij verworpen zal worden, maar toch dat zij niet zal doorgaan, zonder de krachtigste en talrijke tegenkantingen te ontmoeten."

— In een brief van 25 Junij van Constantinopel leest men:

»De ongunstige uitslag van den 18den heeft geene andere uitwerking gehad op onze troepen, dan om ze nog meer aan te vuren. Al het gezag en de voorzigtigheid van den generaal Pelissier zijn noodig geweest om hen te beteugelen. Wat hem zelven betreft, zoo toont hij zich niet zeer ontmoedigd, integendeel ligt in een van hem alhier ontvangen brief een bepaald vertrouwen op de overwinning aan den dag. In dien brief zegt de generaal nagenoeg het volgende:

»Laatstleden maandag heb ik den toren van Malakoff en de Redan aangetast. De regtervleugel bestond uit de Engelschen, het centrum uit de divisie d'Autemarre; de divisien Brunet en Mayran, maakten den linkervleugel uit. De aanval werd krachtig ondernomen. Eenige pelotons van den generaal d'Autemarre zijn tot in den toren doorgedrongen, maar aan den regtervleugel eenige wanorde plaats gehad hebbende, zoo was het onmogelijk in den aanval die vereeniging in handelen te brengen, welke voor den goeden uitslag noodig was; ik heb daarop de troepen terug geroepen, hetgeen, volgens het geestige gezegde van lord Raglan niets anders is, dan *een weinig terug loopen om des te beter te kunnen springen.*"

— Eerst sedert twee dagen hebben de dagbladen uit het Zuiden, het hun opgelegde stilzwijgen verbrekende, de talrijke gevangennemingen van Spaansche uitgewekenen, die in de departementen van de Arriège en de Haute-Garonne hebben plaats gehad, doen kennen. In dat van de Arriège alleen zijn 90 personen, waaronder de aanzienlijkste van de Carlistische partij, door de gendarmerie opgevat. De secretaris generaal der prefecture de Foix, heeft in persoon, bij afwezigheid van den prefect, de heer Pietri, die zich met verlof bevond, de maatregelen, die hem bij bijzondere bevelen van Parijs waren gelast, ten uitvoer gebragt.

In de Haute Garonne zoo wel als in de Arriège klaagt men, dat de uitgewekenen, die het voornemen hadden een inval in Spanje te doen, alwaar hunne tegenwoordigheid opstand zou hebben verwekt, bijstand en bescherming van de legitimisten in verschillende plaatsen van het Zuiden gevonden hebben.

— Het oudste der in Frankrijk gekende koopvaardijschepen, *de Samaritaine*, dat in 1716 op stapel gezet werd en in 1718 afliep, is aan een houtkooper te Nantes verkocht, die nu het voornemen heeft dat oude vaartuig te sloopen en de daarvan komende houtwerken te verkoopen. Men schrijft het waarlijk buitengewone lange zeeleven van dezen bodem, die thans 137 jaren in de vaart is geweest, toe, aan de voortreffelijke hoedanigheid van het hout, waarmede hij is gebouwd, en dat, opzettelijk daartoe bestemd, uit Indië was aangebragt.

DENEMARKEN.

Een brief van Kopenhagen, 30 Junij, berigt, dat de adelstand uit alle deelen van het koningrijk Denemarken, zich den dag te voren in die hoofdstad had vereenigd, om te raadplegen over de aan zijne aanneming onderworpene nieuwe constitutie, welke de op 26 Julij 1854 aangenomene en, bij de komst tot het gezag van het tegenwoordig ministerie, weder ingetrokkene algemeene constitutie moet vervangen. Men wil dat het nieuwe ontwerp, dat slechts de punten regelt, die gemeen zijn aan alle deelen van den staat, in niets de volksgezinde constitutie van het jaar 1840 aantast, welke voortdurend in het eigenlijk gezegd koningrijk Denemarken in werking blijft.

In dienzelfden brief vindt men ook nog vermeld, dat de koning den graaf Moltke tot president en den baron Brookdorff tot vice-president der vergadering van den adel heeft benoemd.

— Meer dan ooit is er thans sprake der vertoogen van de zeemogendheden tegen den tol, welken Denemarken heft van alle de Sond invarende schepen. Men meldt dat de Noord-Amerikaansche regering zich voortaan aan die verpligting wil onttrekken en zelfs, dat schepen van die natie beproeven willen, de Sond in te stevenen, zonder zich te storen aan diegenen, welke met het heffen van dien tol belast zijn. Dat voorbeeld der Vereenigde Staten zal zeker spoedig door andere natien gevolgd worden en het is zeer wel mogelijk, dat wij weldra een nieuw volkenregt geboren zien worden, hetwelk, tot groot nadeel van Denemarken, de vaart door de zeeëngte van de Sond vrij verklaart.

RUSLAND.

Volgens brieven van St Petersburg, zou keizer Alexander eene reis doen naar het Zuiden van het rijk en haar zelfs tot de Krim uitstrekken, waaraan men dan ook de beschikkingen toeschrijft door den keizer dezer dagen genomen, omtrent de troonsopvolging en het voogdijschap zijner kinderen.

St Petersburg, 14 Junij. Het is bekend dat ons gouvernement de grootste waarde hecht aan het behoud van Wiborg, de laatste stad, welke Zweden vroeger in Finland bezat en waardoor de groote weg van Helsinfors naar deze hoofdstad gaat. Indien de vijandelijke vloten zich van die plaats meester maakten, zou de gemeenschap over land afgebroken worden, even als zij het nu reeds daadzakelijk is over zee. De verkenning door een Engelsch fregat, dat laatstelijk de diepte der zeeëngte is komen peilen en het daarop gevolgde gevecht met eene Russische kustbatterij, hebben den minister van oorlog meer dan ooit de noodzakelijkheid doen inzien om dit punt, het koste wat het moge, te behouden. Men zegt dat de reserve infanterie der garde uit dien hoofde last gekregen heeft om zich te Wiborg en langs de gansche uitgestrektheid dier Noordelijke kust te legeren. Een versterking artillerie en jagers te paard, zich nog bij de depots in deze hoofdstad bevindende, gaat mede derwaarts. Ook zullen er nog troepen gezonden worden naar Fridrichsam in de Finlandsche golf, door welke stad insgelijks de bedoelde weg loopt. De gemeenschap met die stad is voor de dienst van het leger noodzakelijk voorgekomen, dewijl al zijn materieel langs dien weg vervoerd moet worden.

Welke ook de uitslag van den oorlog moge zijn, erkend moet het worden, dat de worsteling, thans sedert achttien maanden durende, nuttig geweest is tot ontwikkeling van verscheidene takken onzer nijverheid en tot dus verre verwaarloosd handels en nijverheids aangelegenheden in Rusland in het leven heeft geroepen. Zoo is, sinds het begin van het afgeloopene jaar, de ontginning der steenkoolmijnen en zwavelbronnen krachtdadig doorgezet, en onze vloten in de Oost- en Zwarte Zee worden thans eenig van onze inheemsche voortbrengselen van dien aard voorzien, die voornamelijk uit de, in de provincie der Donsche kozakken gelegene, mijnen getrokken worden.

Dagelijks trekken groote transporten van dien brandstof, naar Sebastopol vervoerd wordende, door Simferopol. Zijne hoedanigheid is beter dan die der Engelsche steenkolen van New-Castle en Wallis, doch de prijs is hooger door de kosten van den vervoer. Bekend is het echter, dat het niet meer aankoopen van Engelsche steenkolen sinds het begin van den oorlog, den Engelschen handel tot nu toe reeds een verlies van 5,200,000 fr. heeft doen lijden.

Zoo heeft de oorlog ons ook de zwavelbronnen en steenen leeren benuttigen, wier aanwezen op verschillende plaatsen in dit keizerrijk, en meer bepaald in de Krim, digt bij verschillende Tartaarsche dorpen, ontdekt is.

In de Krim hebben de Tartaren, die vroeger den oogst nog op het veld staande opkochten, dit jaar geene koopen van dien aard willen aangaan en evenzoo het bewerken der moestuinen laten varen, welk een voordeelig loon de eigenaars hun ook mogten aanbieden.

Deze onwil der Tartaren heeft de Russische regering, bij het naderen van den oogsttijd, genoopt, om uit Klein Rusland dagloonders te ontbieden, ten einde de granen te oogsten en het gras te maaijen en men verzekert, dat reeds duizenden dier lieden zich ter plaatse bevinden. Zij komen uit de gouvernementen van Pultuwa, Kharhof en nabij grenzende provincien. Omtrent de Tartaren heeft het bestuur strenge maatregelen genomen en hen naar het binnenland van de Krim, op ten minste 25 wersten van de zeekust, verwijderd.

— De bijzonderheden omtrent de toebereidselen der Russen in de Oostzee, doen het voorzien dat de vereenigde vloten groote zwarigheden ontmoeten zullen. De Russische vloot van Sweaburg heeft zich met die van Kroonstadt vereenigd, en te zamen vertoonen zij rijen geschut van zwaar caliber en verren dragt, die de sterkte van laatstgenoemde plaats ontzaggelijk vermeerderen. Bekend is het dat het eenige kanaal, waar langs de schepen tot aan St. Petersburg kunnen opvaren, door verscheidene forten met honderden vuurmonden verdedigd wordt, doch die versterkingen hebben de Russen nog niet genoeg gerust gesteld, waarom zij nog drie driedekkers dwars in het kanaal geplaatst hebben, wier vuur kruist met dat der forten Menchikoff en Cronsloff.

Aan de andere zijde van het eiland, op den rivierarm, wiens ondiepte groote schepen belet door te varen, hebben de Russen 4 linieschepen, 5 fregatten en 2 corvetten geplaatst. Wel zitten die vaartuigen aan den grond, doch hun vuur bestrijkt de rivier en zal ingeval van landing van de zijde der Bondgenooten, niet weinig verhindering toebrengen. Bovendien telt men in de haven van Kroonstadt 17 linieschepen en 10 oorlogsstoomvaartuigen. Ook hebben vroegere berigten het reeds doen kennen, dat een aanzienlijk aantal kanonneersloepen, zoowel met riemen als met stoom, in gereedheid zijn gebragt om de schepen der vereenigde vloten, die bij toeval vast raken of het beproeven willen de Russische linien door te dringen, aan te tasten.

Odessa, 14 Junij. Groote vrees bestaat, na den ondervondenen rampspoed op de Azofsche Zee, dat de vereenigde vloten eene afleiding zullen bewerkstelligen, om den doortogt bij het fort Kinsburg te bemagtigen. Mogt die beweging gelukken, dan zoude de vijand zich meester maken van den landweg naar Perekop en van den mond van den Dnieper, waar langs, in het getijde der bevaarbaarheid dier rivier, alle voortbrengselen van verscheidene groote gouvernementen van het keizerrijk vervoerd worden. Doch verscheidene Duitsche boeren uit de landbouw-kolonien, sedert eenige dagen hier terug gekeerd, verzekeren, dat de Russische generaals aan dien kant aarden batterijen met geschut beplant, hebben doen opwerpen en dat in het vooruitzigt eener landing van troepen der vereenigde legers om Perekop te naderen, daar ontzaggelijke versterkingswerken worden aangelegd, waardoor men een meer of minder aanstaanden aanval zou kunnen weerstaan.

Men zegt ook, dat er met den meesten ijver gewerkt wordt aan het versterken van Ochakoff, welke plaats door den oorlog zeer belangrijk is geworden en van waar men groote hoeveelheden goederen voor de Krim bestemd, naar Cherson zendt.

Men zal zich wel herinneren, dat de Czaar, in 1854 den uitvoer van granen uit de Russische havens in de Zwarte Zee verbiedende, tevens gelast heeft er al de door vreemdelingen opgekochte en in onze magazijnen voor hunne rekening opgeschuurde graansoorten aan te houden. De Russische regering, zich in het bezit dier granen stellende, beloofde de waarde er van aan de vreemde kooplieden te zullen betalen. Tot dus verre heeft hier van nog niets plaats gehad en de klagten van den onzijdigen handel worden van dag tot dag sterker. De krijgsraad te Petersburg heeft uit dien hoofde den Gouverneur Generaal van Nieuw-Rusland eene commissie toegevoegd, om een verslag uit te brengen over de hoedanigheid van die graansoorten en tevens den prijs te bepalen, die door de Russische regering aan de vreemde kooplieden zou moeten worden uitgekeerd. De kosten van toezigt en opschuring in de magazijnen zijn hier echter zoo groot, dat het te vreezen is, dat de waarde dier granen eigenlijk slechts voldoende zal zijn om die kosten te dekken.

ZWITSERLAND.

De meest beroemde gids van Chamounix, *Jacob Belmat*, die het eerst in 1786 met *de Sausure* den Mont Blanc beklom, was, zoo als het algemeen bekend is, na ongeveer 21 jaren op een dier gevaarvolle togten, die hij steeds met den grootsten moed en de beleidvolste voorzigtigheid ten uitvoer bragt en daardoor immer het vertrouwen zijner togtgenooten won, verdwenen. Algemeen werd hij betreurd en de omstandigheid, dat men nimmer zijn stoffelijk overschot kon vinden, om het de laatste eer te bewijzen, heeft zijne naaste betrekkingen en mededorpelingen steeds met groote droefheid vervuld, hoewel tijd er ook sedert het oogenblik zijner verdwijning verloopen is. De *Lausanner Courant* behelst het berigt, dat men op den 28 Junij, door het ouverwacht ontdooijen van het ijs, dat het gewelf van de Aveyron vormt, met de grootste verwondering, het ligchaam van een man ontwaarde, wiens bovenlijf nog in het ijs vastzat. Onmiddelijk begaf zich eene menigte met houweelen gewapende lieden naar die plaats en binnen weinige oogenblikken had men het lijk van een grijsaard geheel blootgelegd, hetwelk zich nog, zonder de minste sporen van bederf of ontbinding, in zeer goeden staat bevond. Dat lijk werd dadelijk herkend dat te zijn van den ongelukkigen grijsaard *Jacob Belmat* en men haastte zich om het naar Chamounix over te brengen, ten einde het daar de laatste eer te bewijzen en eene rustplaats op den akker der dooden, te midden zijner afgestorvene betrekkingen, te verschaffen.

Ingezonden Stukken.

Iets over den invloed der overgroote Gouddelving op den toestand van Java;

door

Mr. R. W. J. C. BAKE.

Java vereenigt reeds zoo menigvuldige eigenschappen, die zijne grootheid en bloei moeten bevorderen, dat het bijna overtollig mag heeten, dat ook nog andere oorzaken van buiten af, daartoe bijdragen.

Het is mijne bedoeling niet in herhalingen te vervallen, anders zoude ik in breede trekken kunnen opsommen, wat Java maakt tot een der schoonste eilanden, tot eene der rijkste kolonien der aarde

Het was niet genoeg voor dat gezegend eiland uit te munten in klimaat, bodem en bevolking, en daarbij nog onder de Regering te staan van dat Holland, zoo klein in oppervlakte, maar zóó groot door zijn volk, dat wanneer ook dat land 30 millioen zulke inwoners konde tellen, het voorzeker de eerste natie der aarde zoude zijn.

Neen! alle die gelukkige omstandigheden strekken slechts tot grondslag van Java's voorspoed; daarop is gevestigd dat zoo grootsch gebouw, met geduld en moed opgetrokken, doch waar nog andere aangelegenheden den nok op moeten zetten. Ja! het gebouw is sierlijk en hecht, maar de grondslagen door onze groote voorouders gelegd, kunnen nu nog meer dragen, en dat meerdere moeten wij bijbrengen; wij moeten niet vergeten hoe groot een paleis ook zij, het zorgvuldig onderhouden moet worden, en dat sterke grondvesten, een hoog gevaarte kunnen schragen. Java had in de vorige eeuw veel geleden, en die schoone kolonie, weleer de roem van de Edele Compagnie, werd eindelijk door Haar in zoo berooide omstandigheden nagelaten, dat het tegenwoordige geslacht die erfenis bijna niet anders als onder beneficie van boedelbeschrijving wilde aanvaarden. Lang worstelde die kolonie met onbestaanbare beginselen, en alhoewel wij het doel nog niet bereikt hebben, is er door den genialen blik van den Gouverneur Generaal van den Bosch, een nieuw tijdvak geopend, dat voor kolonien en Moederland schoone vruchten heeft opgeleverd, en eene rijke toekomst voorspelt. Waarom zoeken het oog der vreemdelingen, de dankbaarheid der ingezetenen, de regtvaardigheid der natie, vruchteloos naar een gedenkteeken, ter eere van dien grooten regent opgerigt?

Indien er veel door Nederland voor Indië is gedaan, en men vergete niet, dat Oost-Indië, overgenomen van de compagnie, toen met ontzaggelijke schulden was belast en lang improductief is gebleven, indien Nederland de kolonie nimmer heeft verlaten en nimmer gewanhoopt, indien het moederland bloed en goed heeft prijs gegeven voor dat bezit, zoo loopen ook andere, van onze pogingen onafhankelijke omstandigheden te zamen, om Java vooral op eene buitengewone wijze te begunstigen.

De merkwaardige bijoorzaken zijn de versnelde en vermenigvuldigde Communicatie met bijna den geheelen aardbol; de ontwikkeling der vervoermiddelen te zee en te land; het openen der Chinesche markten; de nabijheid en ontwikkeling van Australië; en eindelijk de aldaar en in Californie zoo rijke goudontginningen. Ik laat hier nog buiten rekening de waarschijnlijke openstelling van eenige Japansche havens, omstandigheid die voor de toekomst rijk in veringrijpende vooruitzigten is, en waarbij nog komt de toekomstige ontwikkeling der Sandwich Eilanden, waar Noord-Amerika niet alleen zijnen standaard maar ook zijnen ondernemingsgeest zal planten.

Zie daar! voorzeker belangrijke aanleidingen, die ieder op zich zelve beschouwd, eene afzonderlijke uiteenzetting zouden vereischen. Ik heb mij echter voorgesteld met eenige vlugtige blikken nategaan, welken invloed de toenemende gouddelving op den toestand van Java zal uitoefenen.

Wat sommige schrijvers er ook van mogen zeggen, (*)

(*) De goudmannen, zoo als Léon Faucher en de schrijver van een intressant artikel in »the Economist" van 21 October j.l., getiteld: *the relative price of gold and silver*" zijn dikwijls in strijd met zich zelven, en geven, naar mijn inzien, verkeerde oorzaken aan bekende feiten; zoo zeggen zij, dat de goud- en zilver- waarde-verhouding een gevoeligen schok ondervond bij het overbrengen door Alexander den Groote van de schatten van Darius, en het openstellen der schatkamer van het capitolium door Julius Caesar; wie weet echter hoe de verhouding van het goud en zilver bij die twee schatten was? En wanneer zulke betrekkelijk onbeduidende gebeurtenissen dien schok te weeg bragten, is het dan wel consequent te ontkennen, dat de vreemde dingen, die in Californië en Australië plaats

is zeker naar mijn gevoelen en hetgeen meer zegt, dat van verdienstelijke mannen, dat de goudzond die onstaan is, twee onmisbare gevolgen na zich slepen: 1o. dat het evenmigt tusschen de waarde van zilver en het goud, dat nu reeds bogint te wanke- geheel verbroken zal worden, en 2o. dat alle voorpen in prijs zullen stijgen.

et eerste gevolg zal op Java weinig gevoeld worden, dat ons nieuw muntstelsel het goud geld slechts als pwaar of negotie penning beschouwt, en onze geldulatie, op den zilveren standaard gegrond, niet door overvloed van goud zal gestremd worden. In te- eel hoe meer *circulerend medium*, des te makker vallen de transactien, en zeer zeker zal men op nog lang, ook om dat het geriefelijker is, eenige keur voor het goud blijven gevoelen Die wereld- *auri sacra fames*, zal niet ophouden, zoo lang de landen nog zullen overstroomen van gelukzoekers, wie *goud* en *geluk* één zijn.

Wanneer de transactien makkelijker worden, nemen ook toe in getal; het ruilmiddel overvloedig zijnde, en de ruilen ook menigvuldiger worden. Maar men make, dat wanneer honderd gulden zilvermunt, hon- en twintig gulden goud zullen gelden, de houder die eerste specie in veel beteren toestand zal ver-, dan de houder van 100 in goud.

arna valt het niet moeijelijk te bewijzen, dat de waar de zilveren standaard bestaat, door de deiatie van het goud zullen worden bevoordeeld, en ts te zorgen zullen hebben voor het behoud hunner e specie;

t behoud is niet moeijelijk, wanneer men nagaat, e uitvoer van het geld altoos en bestendig het ge- is van een sijstema, waarbij twee metalen te gelijk, l één enkel doch ongeschikt metaal, tot standaard en verheven en dus naar mate der fluctuatie van espectieve waarde dier twee metalen, dan het een, an het ander, moet weg vloeijen.

geval echter thans onder het Nederlandsch munt- van daar zilver uitgevoerd mogt worden, kan alleen geschieden, wanneer voor dat zilver eene arde in goud zal worden geboden, die aan den verer de hoop laat, van later diezelfde hoeveelheid voor eene mindere waarde in goud terug te koo- en zoodoende dat excedent goud bij die transactie winnen. Ik bedoel hier alleen ruil van metaal te- metaal, maar niet de andere handelstransactien. zal een zuivere handel, geene wisseloperatie zijn. vermogen van den koopman en dus ook de volksdom zal daardoor toenemen. Bij eene depreciatie van goud, zullen dus Nederland en Java nimmer lijden, wel kunnen winnen. Het zal derhalve niet nooijn aldáár de zilveren muntstukken te besnoeijen, uitvoer te beletten, en zoodoende eene scheeve g daarstellen voor den buitenlandschen han- zoo als de vereenigde staten van Noord-Amerika hebben gedaan, waar de waarde der zilveren geldstukken met 7% is verminderd geworden; maatregel dien André Cochut ook voor Frankrijk aanraadt, doch in mijn oog slechts een zwak *paillatief* is, dat eenen invreten den kanker niet kan genezen, en die slechts aantoont hoe gebrekkig het stelsel van eenen dubbelden of van eenen verkeerden standaard, kan werken, thermometer, die aanhoudend hoe meer zal opgeven, dat de waarde van het goud dalende is.

Doch niet alleen de Landen, die den tweeledigen standaard hebben aangenomen, worden in verlegenheid gebragt door den overvloed van goud, ook zij die dat metaal tot eenige basis van hun muntstelsel hebben, zien de zilveren specie langzamerhand verdwijnen, even als wij op Java, in den tijd van den koperen standaard, ook het zilver zagen wegvloeijen. In Engeland verlaat het zilver het land en in Frankrijk heeft dat verschijnsel met zoo veel spoed plaats, dat men vreest, dat binnen weinige jaren, geen zilvergeld aldáár meer zal gevonden worden.

Mij dunkt dat het slaan van gouden 5 francs stukken, dat kwaad nog heeft verergerd. Zeven of acht jaren geleden had de Engelsche Bank 17 zilver tegen 100 goud; nu $^{33}/_{100}$ dat is $^{1}/_{3}$ tegen 100.

Die cijfers zijn krachtig welsprekend.

Het is een bekend *factum*, dat de waarde der twee edele metalen onderling, niet zoo zeer afhangt van hunne respectieve hoeveelheid, althans de verhouding der waarde is anders als die der hoeveelheid. Die waarde is ook afhankelijk van de navraag en het aanbod die er op de markt naar die twee metalen bestaat. In Europa is de eerste als 1 goud tot $15^{1}/_{2}$ zilver, de tweede in gewigt als 1 goud tot 33 zilver. (†)

Het is opmerkingswaardig, dat na de ontdekking van Amerika, de verhouding tusschen de twee edele delfstoffen is verbroken, door de overgroote zilverproductie, en zulks thans geschiedt door eene fabelachtige gouddelving. De bovenstaande tweede evenredigheid is het dubbele van de eerste. Het is eene bekende daadzaak dat de ontdekking van Amerika, op weinig na, de eerste aanleiding was tot den stand der verhouding zoo als die thans is, en zulks door de ongeëvenredigde hoeveelheid zilver, die in dat nieuw werelddeel werd gevonden, vooral van of 1580, toen Bartholomé de Medina, in het behandelen van den zilvererts het kwikzilver begon te bezigen. Voor de ontdekking van America was de waarde der beide metalen, als 1 tot 9. Men ziet daardoor dat het vermeerderen van de hoeveelheid van ieder dier metalen, vooral van het kostbaarste, eene zeer gevoelige uitwerking op derzelver waarde heeft. Indien nu de vermindering van de goudswaarde geen gelijken tred houdt met de vermeerdering der hoeveelheid van die delfstof, zoo dat bij voorbeeld de verhouding der hoeveelheden eens werd: 1 goud tegen 30 zilver, dan zoude zeer zeker de verhouding der waarde van 1 goud tot $15^{1}/_{2}$ zilver, niet merkbaar verbroken worden. Want in 1800 was de verhouding der in dat jaar gedolven hoeveelheden goud en zilver als 1 tot 36 en verleden jaar (1853) als 1 tot $3^{1}/_{2}$, zonder dat de waarde van het goud in dat tijdverloop, aanmerkelijk is terug gegaan. Wel verre van eenen overdreven teruggang te ondervinden, is de verhouding van 1 tot 16 slechts met $^{1}/_{32}$ terug gegaan, en is de waarde-evenredigheid thans nog als 1 tot $15^{1}/_{2}$. Niettegenstaande de hoeveelheden goud en zilver thans vrij juist bekend zijn, is het zeer moeijelijk eene eenigzins juiste verhouding op te geven, tusschen de wijziging in de waarde en de vermeerdering van de hoeveelheid der edele metalen, alhoewel het buiten tegenspraak is, dat er een naauw verband en eene ontegenzeggelijke sympathie bestaan, tusschen de cijfers 1 tot $15^{1}/_{2}$ en 1 tot 33, zoo dat het cijfer $15^{1}/_{2}$ zal dalen, indien het cijfer 33 aanmerkelijk naar beneden gaat. Het is echter een barometer, die alleen bij zeer slecht weder werkt en kleine afwisselingen ongemerkt laat voorbij gaan. (**)

Thans zal ik met een paar woorden aanstippen en trachten toe te lichten mijn beweren, dat alle voorwerpen in prijs zullen stijgen, wanneer de goudproductie blijft toenemen, hetgeen wel te voorzien is, dewijl er thans meer geld en wetenschap, aan die vroeger gediscrediteerde ondernemingen, worden besteed.

In den eersten tijd is eene stijging der prijzen, bij eene groote productie van goud, niet voelbaar, en zulks om dat de goudlanden zelve veel goud hebben geabsorbeerd, daar alles er ontbrak, en de middelen om aan die behoefte te voldoen d. i. werkloonen, levensbehoeften enz., er ongelooflijk duur zijn; ook hebben zij veel goud noodig gehad voor hun loopend kapitaal (fonds de roulement); ook heeft Amerika vooral, hoewel niet alleen, veel goud aangehouden, om haar papier te dekken, vooral de Banken hebben veel genuttigd; ook zijn de kooplieden te Londen weder gekomen in het bezit van de uitschotten, die zij particulieren voor de Australische en Californische goudondernemingen hadden gedaan. Europa heeft maar $^{1}/_{3}$ gekregen van het goud in Californië gevonden. Eerst dan wanneer de groote kanalen prop vol zullen zijn, zal eene gevoelige rijzing in de prijzen der koopwaren ondervonden worden. Men kan niet anders verwachten als men nagaat, dat in de laatste vijf jaren de goudproductie vijfvoudig is vermeerderd, en er jaarlijks voor 500 millioen gulden aan goud gevonden wordt.

Die verhooging van prijzen is gedurende de eeuwen, die op de ontdekking van Amerika gevolgd zijn, waargenomen in de evenredigheid van 1 tot 4 en 5, zoo dat om te koopen hetgeen in het jaar 1500 één gulden waard was, thans vier en vijf gulden moeten worden betaald. De eenige maatstaf, die er bestaat, ten aanzien van het toenemen of verminderen der waarde van die metalen, zijn de prijs-couranten van koopmansgoederen. Toen in Holland een werkman slechts eene braspenning daags verdiende, was het er niet goedkooper dan nu, maar er was alleen eene andere verhouding tusschen de toen aanwezige hoeveelheid edele metalen en de levensbehoeften; die verhouding bestond toen ten voordeele van het circulerend medium, thans van de levensbehoeften. Want alhoewel de productie der Nijverheid ook heeft toegenomen, zoo schijnt dezelve nogtans buiten evenredigheid met de toename der goud en zilver productie te blijven. Het geen drie en eene halve eeuw geleden, 1 kostte, kost nu 4 of 5; doch wij zijn niet rijker geworden om dat wij meer geld, meer goud- en zilver bezitten, maar om dat wij meer produceren; geld is slechts een ruilmiddel, *l'or n'est qu'une chimère*. Men lette wel op, dat niet alleen meer edel metaal in omloop is gebragt geworden, maar ook dat eene ontzaggelijke hoeveelheid papieren geld (want als zoodanig beschouw ik met Dr. Einert, ook alles wat men handelspapier noemt), onder verschillende benamingen de handelsmarkten en vooral de *money markets* der wereld overstroomt. Doch omdat wissels, acceptatien, in één woord handelspapier en papierengeld, geene inwendige waarde hebben is het een *circulerend medium*, dat door zijne vermeerdering de bestaande verhouding der prijzen niet verbreekt. Wanneer de productie van handelswaren niet veel varieert, dan moet eene massa geld, in eenen korten tijd, in een land geworpen, onmiddelijk verhooging der prijzen mede brengen, dat hebben wij ook op Java gezien, waar de rijst niet is verhoogd in prijs, omdat er minder werd geproduceerd, of om dat de bevolking in het oog vallend was vermeerderd, of wel om dat de uitvoeren zooveel talrijker waren geworden, maar wel om dat successievelijk, doch in korten tijd, eene overgroote hoeveelheid kopergeld op Java was ingevoerd geworden. Wanneer wij die voorbeelden van vroeger en later tijd niet uit het oog verliezen, dan valt niet te ontkennen, dat eene verhooging van de prijzen der koopwaren nabij is.

Wat zullen voor Java en Nederland de hoofdgevolgen zijn van dien toestand, en is zoodanige aangelegenheid voor die Landen een gelukkig verschijnsel?

(*Wordt vervolgd.*)

vinden, ontwijfeld wel gewigtiger dan de daden van Alexander en Caesar, eene zeer merkbare verandering in de verhouding dier twee metalen zal brengen! Die goudmannen, maken eene valsche redenering, wanneer zij om hun sustenu te bewijzen, zeggen dat het goud niettegenstaande deszelfs productie in Amerika, bij en na de ontdekking van dat werelddeel, niet in zilverwaarde is gedaald; zulks is zoo geschied, doordien er veel meer zilver dan goud aldaar is gedolven geworden, zoo dat de hoeveelheid van het eerste metaal met het goud in dezelfde verhouding bleef als vroeger, en dat zelfs de waarde van het zilver, na de ontdekking der mijnen van Potosi, in de bewerking door kwikzilver, aanmerkelijk daalde. Het was toen niet het goud dat méér waarde, maar wel het zilver, dat er minder kreeg; nu heeft juist het omgekeerde plaats.

(†) Ik moet hier doen opmerken, dat de cijfers, die ik van A. Cochut ontleen, niet in allen deele overeenstemmen met die van andere schrijvers, onder anderen van Gustave du Puijnoden: *de la monnaie du credit et de l'impôt*. Dat verschil ontzenuwt echter geenszins mijne redeneringen.

(**) Eenige schrijvers beweren, dat de waarde der beide metalen thans is van 15 tegen 1.

Scheepsberigten.

Gepraaid ter hoogte van Anjer door het Fransche schip *Michil Montaigne* ges. *J. Gachet* dd. 10 Sept. 1855 het Eng schip *Enni* van Europa naar Hongkong.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar*
Septemb. 10	Engelsch.	Richard en William.	Bergstock	Batavia.	9 Sept.	Sydney.
» 11	Amerikaansch.	Aphrodite	Hardie	Melbourne	30 Julij	Calcutta.
» 12	Engelsch	Antilles.	Stamper	Singapore.	22 Aug.	Liverpool.
» 10	»	Maage Wilpo.	C. Cerobs	Liverpool	2 Junij.	Singapore.
» 13	»	John Taylor	J. M. Cawkett.	China.	14 Aug.	Londen.
» 14	Nederlandsch	Doctrina en Amecitia.	P. Haagsma.	Batavia	13 Sept.	Amsterdam.
» —	Engelsch	Challenger.	James Killeck.	Shanghai	14 Aug.	Londen.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
September 12	Nederl. Indisch	bark	Batavia.	Said Alhadat	Pecalongan	8 Sept.	Gezagvoerder.
» —	Deensch	brik	Dannevirke	N. Mongesen	Melbourn	26 Julij.	C. Bahre en G. Kinder.
» —	Nederlandsch	bark	Vrije Handel	D. van Ketwich	Liverpool	9 Mei.	P. Landberg en Zoon.
» —	Nederl. Indisch	»	Faid Alim.	Sech Bahawie	Indramayoe	8 Sept.	Coulster.
» —	Fransch	schip	Michel Montagne.	Gachet	Bordeaux	9 Junij	Busing Schröder en co.
» 13	Nederl Indisch	»	Fathoor Rachman.	Said Aldadie	Cheribon	12 Sept.	Coulster.
» —	»	»	So-ootban	Said Achmad	Pecalongan	10 »	»
» 14	Zweedsch	bark	Robert Dichson		van de West		Pitcairn, Syme en co.
» —	Nederl. Indisch	»	Arip Banjermassing.		Sambas		D. N. Buys en co.
» —	» »	brik	Tartar		Pecalongan		Gezagvoerder.
» —	» »	schoen.	Rosalie		Sumbawa		H. E. Levert.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
September 13	Z. M.	schoen.	brik Padang	luit. t/z. 1 k. Gerson	Padang.
» —	Amerikaansch.	bark	Lenox	Hulst	San Francisco.
» 14	Nederlandsch	»	Maria Elisa	M. van der Putte	Sam. en Soerabaya.
» —	Amerikaansch.	»	Falcon.	Hoet	Singapore.
» 15	Nederl. Indisch	»	Atiatool Rachman	Sech Bafadie.	Indramayoe en Banka.
» —	» »	»	Lachmadie	Sech bin Sahap.	Sumanap.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Jacoba en Christina.	J. C. Berk.	Amsterdam via Samarang	Haager en Schuurman.
»	brik	de Zwaluw	H. Uitermark	»	»
»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonck	Nederland. via Soerabaya	»
»	bark	Clasina.	D. Wels Browning		G. Suermondt en co.
»	»	Zwerver	Koekelis.		»
»	»	van Bosse.	W. van der Hoeven.		»
»	»	Anna	Kleyenberg.		»
»	schip	Vier Gebroeders.	C. Vonck		B. Kopersmit en co.
»	bark	Koning Willem II.	van Eyk Menkman		»
»	»	J. C. Schotel.	van Beest Holle		»
»	»	Jonge Jan.	Hoogestraten.		P. Landberg en Zoon.
»	»	Vrye Handel *	D. van Ketwich		»
»	»	Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry	Samarang.	Maclaine, Watson en co.
»	»	Hollands Trouw.	N. H. Heuker.	Passaroeang	»
»	bark	Albatros	K. P. Haasnort.	Cheribon	de Weerdt, Ruyl en co.
»	fregat	India *	d'Armand Jerkens.		Reynst en Vinju.
»	bark	Colombine.	Andreesen		Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	»	Faid Alim	Said Alhadie.	Samarang	Coulster.
» »	»	So-ootban.	Sech Achmat	Soerabaya	»
» »	»	Fathoor Rachman	Said Alhadie		»
» »	schoen.	Rosalie.			H. E. Levert.
» »	bark	Kalimantan	Lie Boenkien		D. N. Buys en co.
» »	»	Kim Tianhoat	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermassing.	»
Engelsch	»	Victory.	H. Stephens.	Nederland	Maclaine, Watson en co.
»	»	Alverton *	Clarkson.		»
»	»	Bernica *	Jarmin	Golf van Persië	»
»	»	Fair Jasmanian *	Wolfe.	Australia	Pitcairn, Syme en co.
Amerikaansch.	bark	Aphrodite.			Paine, Stricker en co.
»	»	Jane A. Faulkinberg *.	A. Holbrook	Australie.	Adam en co.
» clipper	schip	Bonita.	Hatch.	Havre.	Paine, Stricker en co.
»	brak	J. A. Jeburun.	Wentworth	Melbourn	»
Fransch	schip	Chandernagor.	H. Hult.	Nantes	G. Suermondt en co.
»	schip	Michel Montagne.	Gachet		Busing Schröder en co.
Deensch	brik	Dannevirke.	W. Mogensen		C. Bahre en G. Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 5	Ned.	schip Koning Willem II	L. R. Giezen.	Batavia.
» —	»	brik Mathilda	B. van Olst .	»
» —	N. I.	» So-oot Algair . .	F. M. Hornung.	»
» —	Ned.	» Elize Henriette . .	J. F Detering.	New Castle.
» 6	N. I.	» Ydroessie. . . .	Said Bafagie .	Batavia.
» —	Ned.	» Julie.	P. F. Ryken.	»
» —	»	» Almonde	H. G. Surie .	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 5	N. I.	29 April	Samoadin . .	Koetee.
» —	»	Krabbe	Mardam . .	Balie Amp.
» 6	Ned.	Louisa Maria	D. Herderschee.	Ned. v. Sam.
» —	Eng.	Victoria.	H. Stephens	Ned. v. Bat.
» 7	Ned.	Jan Schouten	Coening Meyer	Ned. v. Bez.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Dionysia Catharina	H. J. de Boer.		Fraser, Eaton en co.
»	bark	Timor	F. Agema		»
»	»	Elize Henriette.	J. F. Detering.		»
»	bark	Generaal de Stuers.	F. Fokkens		
»	»	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		
»	schip	Soerabaya.	A. M, Swarts.		
»	»	Oost India Pakket	B. Bakker		P. Kervel en co.
»	brik	Mathilda	B. van Olst		Schimmelpenninck en co.
»	bark	Gouv. Gen. Duymaer van Twist . .	C. E. Hoeksma.		»
»	»	Menado	B. J. Schipper.		W. Cores de Vries.
»	schip	Koning Willem II	L. R. Giezen		
»	bark	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
»	»	Adelaar	L. A. J. Boulet		
Nederl.Indisch	»	Fatal Maän.	. . . .		
» »	»	Aderaak.	Hadjie Samsodin		
» »	»	Salma	Said Alhabassy		
» »	kotter	Tedok	Wongso.		
» »	bark	Ydroessie	Said Bafagie.		
» »	schoen.	Isabel.	. . . .		
» »	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
» »	bark	Goansien	Oey Ankie.		
» »	»	Hoksing	The Tiongsang		
» »	schoen.	Schandar Salim	Said Alhabassy		
» »	»	Tjanlie	The Mahoewa		
» »	bark	So-oot Algair.	F. M. Hornung.		
» »	schoen.	Hoseeng	Intje Po.		
» »	stooms.	Java.	. . . .		
» »	»	Banda	F. H. Schmidt		W. Cores de Vries.
Bremer	brik	Louisa Caesar.	C. Muller		Fraser Eaton en co.
Balisch	bark	Kiem Tjiangsing	Tjoa Kho		

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 5	N. I.	bark Faid Alim. . . .	Sech Bagawie.	Batavia.
» 6	»	bark Cecile.	Sech Soenkar.	»

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 8	N. I.	bark Faid Alim	Sech Bagawie.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 3	N. I.	bark Kim Heg Ing. . .	Oey Bokseng .	Batavia.
» 4	»	bark Oen Goan. . . .	Lim Tjiabie. .	Riouw.
» 5	»	bark Asultanie. . . .	Said Segaf. .	Sumbawa.
» —	»	schoener Almas. . . .	Lim Anjan. .	Indramayoe.
» 7	»	bark Tandjoong Pienang.	I Pik-I. . .	Riouw.

Vertrokken Schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 3	Ned.	schip Nieuw Holland. .	L. Tuk . .	Batavia.
» 4	N. I.	bark Kim Heg Ing. . .	Oey Bokseng .	Samarang.
» 5	»	bark El Mashoor . .	Sech Achmat .	Sumanap.
» 8	»	bark Oen Goan. . . .	Lim Tjiabie .	Samarang.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 3	N. I.	brik Tartar.	Tan Enghok .	Cheribon.
» 4	Ned.	bark Egmond en Hoorne.	A. Glasener. .	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 3	N. I.	bark Thaij Lieng . . .	Tan Tonghay.	Riouw.
» 5	»	brik Tartar.	Tan Enghok .	Pecalongan.

Aangekomen schepen te *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 6	N. I.	brik Tartar.	Tan Enghok .	Tagal.

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 4	N. I.	brik Pasekan.	Lim Kitjiang	Batavia.
» 8	»	bark Batavia	Said Alhadat .	»

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 30	N. I.	kotter Krabbe. . . .	Mardam. . .	Soerabaya.
» 31	»	kotter Paulina. . . .	Pa Ardie . .	Sumanap.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 31	N. I.	kotter Krabbe. . . .	Mardam. . .	Soerabaya.
Sept. 5	»	kotter Paulina. . . .	Pa Ardie . .	»

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 2	Ned.	schip Agneta	Hellingman. .	Ned. v. Bat.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 27	Ned.	bark Hector.	J. M. Schoon. .	Sumanap.
» 30	»	bark Fair Jasmanian. .	E. B. Wolfe . .	Hob. Town.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 29	Ned.	bark Hector.	J. M. Schoon .	Soerabaya.
» 31	»	bark Fair Jasmanian. .	E. B. Wolfe. .	Tjilatjap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 27	N. I.	schoener Sumanap. . .	Pa [illegible] .	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 28	N. I.	kotter Paulina. . . .	Pa Ardie. .	Pasoeroean.
» 30	»	bark Polkus Sa-ada . .	Sech Hoesin .	Pontianak.
Sept. 1	»	schoener Sie Damar . .	Ma-el . . .	Benjermass.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 31	Ned.	bark President Ram. .	Ulrich. . .	Batavia.
Sept. 2	»	bark Hector.	Schoon. . .	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept. 1	Ned.	schip Johanna Maria. .	Overgaauw. .	Soerabaya.
» 2	»	schip Gen. van den Bosch.	F. Parlevliet .	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de kapt. Raat en *familie.* — de heeren *Dumas.* — *Kervel.* — *Umbgrove.* — *van Below.* — *Kruthoffer.* — mejufr. *Cox.* — 2 weesmeisjes.

Met het N. I. stooms. *Padang:* de heer *Reed* en *familie.* — kapt. *Vemer* en *familie.* — *Auler.* — 2 luit. *van Zuylen.* — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *Jacoba en Christina:* de heeren *W. Rynvaan.* — *P. van Dyk.* — mevr. *Vileneuwe* en 3 *dochters.* — mejufvrouwen *C. Vos.* — *M. Frenk* en *J. A. Leleveld.*

Met de Ned. bark *Kaliemantan:* de kapt. *van Os.* — offic. van gez. *F. Greiner.* de heeren *Maks* en *Kuipers.*

Met het Amer. schip *Bonita:* mevr *Hatch.*

Met de Eng. bark *Fair Jasmanian:* mevr. *Wolfe.* — 2 *kinderen.*

Met de Ned. bark *Wilhelmina Catharina:* de heer *J. H. Racine.*

Met de Zw. bark *Ariel:* de heeren *C. Haket* en *G. Geyer.*

Met het Ned. schip *India:* de heeren *von Geuseau.* — *echtgenoot* en 2 *kinderen.* — *Deuwes Dekker.* — *echtgenoot* en 1 *kind.* — *Haga.* — mevr. Commissaris en *kinderen.* — jufvrouwen *Jansen* en *zuster.* — *Coenen.* jonge jufvr. *Blommenstein.* — 5 sergeant majoors met vrouwen en *kinderen.*

Met het Ned. schip *Jacoba Helena:* de kapt. *J. Schneider* en *familie.* — 2 luitenants *Siereveld.* — *de Haas.* — *Huige.* — offic. van gez. *Perk.* — Z. M. troepen.

Met de N. I. bark *Batavia:* de heer *P. L. Klap.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N I. stooms. *Padang:* Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Koningen der Nederlanden:* de heeren *J. Lloyd.* — *J B. Berne.* — *Green.* — *C. Muller* en *M. Thorose.*

Met het Ned. schip *Doggersbank:* 2 gepasp. militairen.

Met de Ned. bark *Maria Elise:* de heeren Mr. *A. M. Meerten* en *familie.* — *J. Stokhekker.* — *C. F. Krabbe.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 6 *tot en met den* 11 *September* 1855.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Zwerver*, gez. Koekelis. agt. G. Suermondt en co.

10 vs. specie. *N. H. M.*
10 kn. garens. *Metzendorff Wilmans en co.*
59 oxh. roode wijn. 135 leggers. 30/2 do. 300 hammen. 60 ps. ger. vleesch. 12 do. ribben. 144 tonn. steenkolen. 8 kn. papier. 25 ps. saucijsen. 150 keld. genever. *Agenten.*
400 hammen. 110 coll. provisien. 20 leggers. 30/. do. 4 vn. wijn. 3 kn. dranken. *van Ommeren Rueb en co.*
5 kn. wijn. *W. von Schierbrand.*
26 kn. kramerijen. 2 do. leder. *Bahre en Kinder.*
68 kn. kramerijen. *Tolken en Vogel.*
10 leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
34/2 leggers. 20/2 do. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 kn. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*
1 piano. *Kobold.*
1 piano. *J. van Swieten.*
1 kt. haring. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Jacoba Christina*, gez. J. L. Berk. agt. Haager en Schuurman.

5 kn. spiegels. 3 coll. klokken en ijzerwerk. *Gebr. Reselje en co.*
2 kn. chocolade. 10 do. reukwerk, *Pandel en Stiehaus.*
120 ps. hammen. 1 kt. musijk instrument. 15 kn. marmere vloersteenen. *Kreglinger Dummler en co.*
1 kt. mahonichouten planken. *van Ommeren Rueb en co.*
8 fusten wijn. *Cassalette.*
1 rijtuig. 2 kisten 1 haard. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2 kn. manufact. *B. Koperamit en co.*
21 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
3 ijzeren brandkasten. 24 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 kn. kramerijen. 7 do. provisien. *John Pryce en co.*
2 kn. provisien. *E. J. Goring en co.*
1 kt. medicijnen. *F. Goring.*
500 ton zwartsel. *Agenten.*
39 coll. manufact. 17 kn. kramerijen. 23 coll. ijzerwerk. 6 ps. beelden. 6 brandkasten. 1 pakje ducaten. *B. v. Leeuwen en* [illegible]
3 kn. provisien. *van Riet en Ter Gouw.*
47 kn. manufact. *Bahre en Kinder.*
1 kt. klok. *van der Hucht.*
100 md. bier. 120 vs. boter. 7 kn. kazen. 21 coll. manuf[illegible] *Moormann en co.*
16 ks. likeur. *van den Biesen.*
1 kt. zilv. werk. *van der Motte.*
8 coll. provisien. *C. F. Suermondt.*
60 vs. boter. 90 ks. kazen. 20 leggers. *G. Suermondt en co.*
3 kn. bewerkt steen. *W. Poolman.*
82 kn. provisien. 6 coll. bier. 24 keld. genever. 2 kn. brand[illegible] 1 kt. curaçao. 9 md. water. *H. Fieves.*
32 kn. provisien. *Gumprich.*
50 vn. bier. *Jacometti.*
1 kt. zilv. werk. *Voute.*
10 bn. rood garen. 60 pakk. touwwerk. 50 vs. boter. 25 h[illegible] 96 coll. provisien, 1 bl. kurken. 5 ks. likeur. 1 do. bitter. [illegible] chocolade. 100 vs. boter. 50 kazen. *Order.*

Lading voor Samarang.

2 kn. manufact. 3 do. diversen. 60 ks. wijn. 1 do. boeken. 116 [illegible] manufact. 13 coll. koopmanschapp. 14 ks. provisien. 10 [illegible] coll. droogerijen en honig. 8 kn. diversen. 1 kt. kramerijen [illegible] kn. papier. 33 do. manufact. 3 do. ijzerwerk. 2 do. papier. [illegible] kramerijen. 7 do. manufact. 22 coll. provisien. 32 kn. manu[illegible] 50 ks. likeuren. 17 coll. diversen. 1 vt. phosphorus. 2 kn. [illegible] water. 1 md. diversen. 168 coll. diverse provisien en dranken.

Van Rotterdam per ned. schip *Anna*, gez. Kleijnenberg. agt. G. Suermondt en co.

1 fust bier. *J. de Fiennes.*
9 pakk. dekens. 1 kt. kleederen. *E. Moormann en co.*
12/4 pijp. bier. *van den Biesen.*
8 kn. manufabt. 2 do. hand schoenen. 100 do. bier. 40 leggers [illegible] *Weerdt Ruyl en co.*
67 coll. ijzerwerk. 3 kn. papier. *Kreglinger Dummler en co.*
31 kn. kramerijen. 5 kn. manufact. *Bahre en Kinder.*
50 md. water. 5 kn. kramerijen. 300 keld. genever. *van Om[illegible] Rueb en en co.*
2 kn. boeken. 1 kt. kantoorbehoeften. *Lange en co.*
3 do. eau de cologne. 2 coll. stroohoeden. 10 kn. wasdoek. *G[illegible] prich en Struis.*
6 kn. kramerijen. 1 kt. goud en zilv. speelgoed. 2 kt. fluweel. 3 [illegible] laken. *Pandel en Stiehaus.*
50 leggers. *G. Suermondt en co.*
1 kt. manufact. 1 do. kramerijen. 300 keld. genever. 36 roll. [illegible] doek. 14/2 oxh. azijn. 10/2 do. do. *Order.*
2 kn. ijzerwerk. *Landberg en Zoon.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Persille.

70 pic. indigo. *Tjoa Hongko.*
2 pic. notenmuscaat. $2^1/_2$ do. foelie. $3^{70}/_{100}$ do. was. *Tjie Oekie.*
155 thails stofgoud. *Order.*
143 pic. indigo. *Lim Hoa.*
$2^{16}/_{100}$ pic. benzoin. *Tambie Hoessin.*
100 pic. peper. 400 do. zw. peper. $26^{20}/_{100}$ do. dammer. $3^{41}/_{100}$ slechte dammer. 3 pic. rijst. *Oeij Soeijseng.*
$3^1/_2$ pic. muscaat. 2 do. foelie. *J. A. Baud.*
12 pic. notenmuscaat. $8^1/_2$ do. witte dammer. 164 pic. witte [illegible] mer. 72 do. slechte dammer. 181 do. zw. peper. $1^1/_2$ do. no[illegible] muscaat. $1^1/_2$ do. foelie. *Abdul Kaoom.*
$2^{80}/_{100}$ pic. foelie. *Sie Yoetiang.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton.

3 kn. wit katoen. 6 do. gedr. katoen. 1 do. java sigaren. 40 [illegible] bereid leder. *Order.*
1 kt. zegel. uit het reg. pakhuis. *Agenten.*
2 kn. boeken uit het entrep. *Mc. Bean en co.*

Lading voor Singapore.

2 kn. bat. goederen. 1 do. chitzen. uit het entrep.

Van Samarang per ned. ind. stoomb, *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

9 kn. karpetten. 2 do. gev. katoen. 3 st. padie kuipen. 5 kn. bla[illegible] katoen. $413^1/_4$ ℔ indigo. 1 kt. kleinigheden. 1 defecte wagen. [illegible] kist. 2 tromm. beschuit. 2 kn. batik. 1 krandj. tuigen. 1 trom[illegible] beschuit. 1 kt. visch. 1 do. batik. *Order.*
2 kn. manufact. uit het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
15 bn. palmieten. overgescheept naar de stoomb. *Koningin der N[illegible]* voor Singapore. *Maclaine Watson en co.*

Van Bencoelen per ned. ind. bark *Lachmadie*, gez. Sech Sahoel.

150 pic. zw. peper. 33 do. witte peper. $15^1/_2$ notenmuscaat. 2 [illegible] foelie. *Abdul Gobun.*
17 pic. notenmuscaat. 10 do. foelie. 60 do. witte dammer. 28 d[illegible] gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*
26 pic. notenmuscaat. 7 do. foelie. 1 do. was. 13 do. witte dam[illegible] mer. $1^1/_2$ do. slechte dammer. 13 do. dos. specerij olie. 1 pic. gomelastiek. *Abdul Gowan.*
46 pic. gomelastiek. 24 dos. specerij olie. *Hunter Houghton en co.*
55 pic. witte dammer. 1 do. kruidnagelen. *Said Hydroes.*
17 pic. gomelastiek. *Sie Madat.*

Van Rotterdam per ned. schip *India*, gez. K. W. F. d'Arnaud Gersken. agt. Reijnst en Vinju.

2500 keld. genever. 350 vs. boter. 40/4 do. do. 198 pakk. goeniezakken. 150 waterleggers. 1 brandspuit. *Agenten.*
10 kn. wijn. *F. P. L. Ruloffs.*
6 kn. wijn. *Kerkmeesteren.*
6 kn. papier. *v. H. Noman en Kolff.*
120 hammen. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. wagentuigen. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. boekwerken. *de Weerdt Ruyl en co.*
50 ks. theelood. *Order.*
3 kn. natuurk instrumenten. *Z. Exc. Gouv. Gener. van Ned. Ind.*

Van Rotterdam per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. C. Vonck. agt. B. Koperamit en co.

250/m. metselsteenen, *N. H. M.*
123 vs. boter. *Reijnst en Vinju.*
4 kn. papier. *v. H. Noman en Kolff.*
20 ks. rhijnwijn. 4 pakk. goeniezakken. *Landberg en Zoon.*
200 vs. boter. 589 coll. provisien. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Jacoba Helena*, gez. D. C. Rietbergen. qq. agt. Haager en Schuurman.

210000 ℔ steenkolen. *Cores de Vries.*
10 ks. kaarsen. 2 brandspuiten. *Gezagv.*
80 vs. boter. *Order.*
65/4 leggers. *Kreglinger Dummler en co.*
50/4 leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
26/4 leggers. 52/2 leggers. *Busing Schröder en co.*

UITVOER.

Naar Sydney per Eng. [illegible] *Richard en William*, gez. Brigstock. agt. Hunter Houghton en co.

1650 pic. rijst. 1509 [illegible] suiker. 42 do. rotting. $2^1/_4$ do. notenmuscaat. 50 do. zw. peper. 237 do. koffij. 10/m. man. sigaren, uit het entrep. *Hunter Houghton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.